

Cerkveni rop

Španska vlada bo izvedla radikalno agrarno reformo — Samostani se razpuste, imetje se „socializira“ — Komunisti proti framasonom

Madrid, 11. avg. Iz mnogih znamenc se da klepati, da dosedanje delovanje ustavodajne skupščine ne odgovarja temu, kar je vlada od nje pričakovala. Namesto da bi konstituanta pomagala reševati pereči vprašanja, njeno obnašanje otežuje načelo sedanje vlade. Vlada toči, da je od strani konstituante izpostavljena vehementnim napadom in neopravičenim kritikam, ki da slabo vplivajo na javno mnenje. Kljub temu bo vlada vztrajala in bo zasedovala svojo politiko, ne da bi se dala močiti v svoji smeri, dokler ne bo skupična sprejela nove ustave. Sele tedaj bo vlada odstopila in dala mest onovi, kateri bo po vsej priliki načelovali sedanji minister za zunanjost zadeve Leroux. Finance pa sprejel blivš Alfonzov minister Santiago Alba. Nova vlada bi pospešila dokončanje del ustavodajne skupščine in razpisala volitve za reden parlament.

Vlada ne misli čekati, da bi konstituanta predbatala načrt agrarne reforme, ampak jo hoče udejstviti potom odredbe. Vzrok je v tem, da na eni strani odlašanje reforme vedno bolj žene kmetijski proletariat v revolucionu, na drugi strani pa se dosedanja posestniki boje, da ne bi konstituanta sprejela preveč radikalne agrarne reforme, in zato že sedaj zapuščajo svoja posestva, kar bi lahko imelo za posledico pravo gospodarsko katastrofo. Predsednik Aléala Zamora namerava načrt agrarne reforme nekoliko omiliti, da prepreči paniko dosedanjih posestnikov. Tudi bi predbatalanje te reforme v parlamentu moglo slabo vplivati na kurz pezece, ki vedno bolj pada. Agrarna reforma bi

imela učinkuječo moč za nazaj, in sicer od 14. aprila t. l. Razlastitev veleposestev so bo zgodila za odškodnino. Maksimum zasebne agrarne lastnine bi znašal 400 ha za pašnike, 300 ha za njive v neugodnem terenu, 200 ha za plantaze v industrijske serhe (bombaž itd.) in 100 ha za vinograde.

Parlamentarna komisija je definitivno sprejela prvi člen nove ustave, v katerem je rečeno, da je Španija demokratična republika. Federalizem se izrecno ne ustanavlja, dopušča se pa možnost za samoupravo provinc. Cerkev se bo podverga društvenemu zakonu, redoci se pa bodo razpustili in njihovo imetje konfisciralo.

Komisija, ki raziskuje zlorabe bivše dilstatute, je sklenila, da bo prevzela značaj težljilec, dočim se bo skupščina sama konstituirala v najvišje sodišče.

Delavskinemiri se povez v Španiji nadaljujejo. Generalna stavka je izbruhnila tudi v mestu Bilbao, v Valenciji pa so vstopili v stvarko javni nameščenci. Vojno sodišče v Cadišu sodi sedem podčastnikov in enega pomorščaka, ki pripadajo posadki križarke »Republike«, ker so vprizorili upor v Ceuti. Državni obotilej zahteva kazenski od 3 do 4 let. Sindikalistična propaganda proti vladni energično nadaljuje.

Madrid, 11. avg. AA. Iz Bilbaa poročajo, da so neznane osobe začale poslopje tamkajšnjega katoličkega lista

Pariz, 11. avg. AA. Maroški sultan se je odzval povabilu španskega veleposlanika in se udeležil obeda na poslanstvu.

Še dva meseca

Napeveduje se velik preobrat v Romuniji — Dr. Maniu prevzame predsedstvo nove vlade?

Bukarešta, 11. avg. or. Časopisna agencija Cepce je izvedela iz Bukarešte, da se pripravlja velike izpremembje v romunski vladi in da bo po pretekli dveh ali treh mesecih profesor Jorge predal krmilo države dr. Maniu, ki je opustil prvotno misel, da se popolnoma loči od politike. »Cepsovski odprtija deloma odgovarjajo resnici, ker tudi osebno glasilo profesorja Jorgea Neamul Romanescu priznava, da je avdijence dr. Manina pri kralju polejal bistveno spremeni. List najprej voditelju kmetske stranke očita, da preveč pokazuje revolucionarja in da bi rad z demagogijo mase pritegnil nase in tako vplival na vladarja, toda v nadaljnjih izvajanjih priznava, da je vtič te avdijence bil zelo globok tako pri kralju kakor pri dr. Maniu. Javnost je sicer razu-

mela, da se je nekaj zelo važnega dogodilo v kraljevi palači, teda šele iz Jorgovega časopisa je dejnala, da je razgovor med vladarjem in tem želenim državnikom bil tako razburjiv po vsebinah, da po obliki, List »Luptac pa očita Jorgi, da hoče kritizirati ne dr. Manina ampak vladarja samega, češ, da se je preveč izročil na milost in nemilosredu tega transilvanskega ljudskega tribunača. V političnih krogih se je zatorej formiralo mnenje, da kralj Karol ne bo dolgo držal profesorja Jorge, ki je veliko obeta, toda malo upov, ki so se stavili vanj, uresničil in da bo kmalu poklical dr. Manina, ki predstavlja res široke plasti romunskega naroda, mimo katerih ne sme iti nobena vladva in brez katerih se ne more udejstvovati nobena reforma, še manj pa upostaviti red v državi.

Naredbe o davkih

Belgrad, 11. avgusta. AA. Davni oddelki finančnega ministra je razposlal okrožnico finančnim direktorjem o delovanju davčnih uprav pri ugotavljanju čistih dohodkov listih davčnih obvezancev, ki so začeli v teku leta voditi novo podjetje ali pa so po začasni prekinitali podjetje na novo otvorili. Ta okrožnica navaja v smislu odredb člena 51 in 58 zakona in pravilnic o neposrednih davkih, da se v navedenih primerih izvrši odmera davka kakor za prihodnjo davčno periodo tako tudi sorazmerno za preteklo dobo od začetka davčne obvezce do konca prvega poslovnega leta po ugotovitvi čistega letečega dobička. Letni dobiček v tem amisu se dočene tako, da se na podlagi zbranih podatkov negotov čisti dobiček dočilenega davčnega obvezanca, ki ga je dosegel v dobi od začetka davčne obvezce pa do konca prvega poslovnega leta, in se tako dobljeni dobiček zaokroži za celo leto. Tako dobljeni letni čisti dobiček se vpiše v odgovarjajočo rubriko, v rubriki »opombe« pa se zabeleži dan, ko se je začela davčna obveza. Za dobo od začetka davčne obvezce pa do konca poslovnega leta se morata teheljni in določeni davek izračunati tako, da se je odnosil davčnih stopnjah iz člena 59 zakona obvišča, ki velja za vse leto, nato pa se izračuna za isto stevilo mesecov, kolikor je poteklo od začetka davčne obvezce pa do konca prvega poslovnega leta.

Kdo plačuje neposredne davke

Belgrad, 11. avg. AA. Davni oddelki finančnega ministra je razposlal okrožnico finančnim direktorjem in inspektoratom, v katerih jih obvešča začetna tolmacenja odredb čl. 44. zakona o neposrednih davkih, da se ta član nanaša tudi na trgovska podjetja večjega obsegja. V tolmacenju tega člena pravi davčni oddelek tole:

Po čl. 10 zakona o neposrednih davkih z dne 18. maja 1930 je predvideno zadolževanje vseh paragon industrijskih in obrtniških podjetij večjega obsegja v večjih mestih. Pod obrtnimi podjetji se razumejo tudi trgovska podjetja večjega obsegja.

To pojasnilo davčnega oddelka finančnega ministra je razposlano direktorjam in finančnim inspektoratom, da bodo vedeli pravilno izvajati čl. 44 zakona o neposrednih davkih.

S pšenico že verižijo

Novi Sad, 11. avg. Ž. Po zakonu o izvozu pšenice so bili radi mahinacij z žitom kaznovani nekateri trgovci. Posebno v Vojvodini in okolici Novog Sada so se ugotovile razne nepravilnosti ter je bilo samo v teh krajih obsojenih radi nepoštovnosti 20 trgovcev. Vlada želi izvesti zakon o izvozu pšenice s strogo in pravilno.

Stečaji julija 1931

Belgrad, 11. avgusta. AA. Splošna državna statistička predsedstvina ministrskega sveta uradno objavlja, da je bilo julija uradno otvorenih v vsej državi 49 stečajev in 55 prisilnih poravnava izven stečaja. Po banovinah se stečaji in prisilne poravnave izven stečaja razdelje takole (prva stevilka pomeni stečaje, druga pa prisilne poravnave): Vojvodinska banovina 5, 1, vrbska 0, 2, dravška 5, 7, drinska 2, 5, dunavška 11, 20, zetaska 1, 1, primorska 3, 1, moravska 6, 0, saveka 12, 15, področje sprave mesta Belgrada 4, 3.

Dunajska vremenska napoved: Bolj oblačno. Ponekod padavine, ki jih je zaenkrat pričakovali v severni Avstriji, potem pa se bo vreme boljšalo. Potem pa je verjetno, da bo zopet nastalo lepo poletno vreme.

Nosilcem kuponov posojila 1921

Belgrad, 11. avg. AA. Ker zastara 15. septembra t. l. pravica izplačila kupona št. 10 obveznice 7% investicijskega posojila iz leta 1921, opozarja oddelek za državne dolgove in državne kreditne lastnike obveznic 7% investicijskega posojila, da se kuponi št. 10 teh obveznic izplačujejo najdalj do včetega 14. septembra t. l., in sicer vse pri blagajnah oddelka za državne dolgove in državne kredite in pri davčnih upravah.

Zborovanje usnjarijev

Belgrad, 11. avg. AA. Akcijski odbor za ustavovitev državne zvezne obrtnikov, trgovcev in industrijev usnjarske stroke je napovedal za 16. t. m. velik zbor obrtnikov, trgovcev in industrijev usnjarske stroke. Zvezni občini začila interesov obrtnikov, trgovcev in industrijev usnjarske stroke, ker je obrtnike zelo prizadel naglo razvijanje tvornic za čevlje.

Istočasno se bo vršil tudi državni kongres čevljarov iz vse države; začel se bo 17. t. m.

Potres neznano kje

Belgrad, 11. avgusta. Ž. Sinoči ob 22.25 so zabeležili seismografski katastrofalen potres v daljini 1400 km od Belgrada. Maksimum nihanja na aparatu je bil ob 22.41.27. Udar je bil tako močan, da so igle na aparatu poskočile. Sodijo, da ima ta katastrofálni potres svoje središče v Aziji in da je eden največjih, ki so jih do sedaj zabeležili seismografi.

Budimpešta, 11. avgusta. Ž. Tukajšnja seismografska postaja je zabeležila potres ob 22.26 tako močan potres, da se je registrirana naprava pokvarila. Potres ima epicenter v daljini 5300 km od Budimpešte. Ni se je moglo točno ugotoviti, ali je sredisev potresa v Južni Afriki, Prednji Indiji ali Srednji Aziji.

Berlin, 11. avgusta. Ž. Vse seismografske postaje v Nemčiji so zabeležile katastrofalen potres v veliki daljini 6000 km. Potres ima svoje sredisev najbrže v centralni Aziji. Gibanje je bilo tako močno, da so skočile igle iz aparata.

London, 11. avgusta. Ž. Danes podoči se seismografski zabeležili strašen potres v veliki razdalji. Epicenter je najbrže v oddaljenosti 7000 km, najbrže v Japanu.

Med Vatikanom in Rimom

Milano, 11. avgusta. Ž. Včeraj je imel italijanski ambasador v Vatikanu de Vecchi daljši razgovor z vatikanskim državnim tajnikom Pacellejem. Smatra se, da je to začetek novih službenih pogajanj, ki se neslužbeno in tajno vodijo že delj časa. Vatikanski krogi naglašajo, da še ni nobeden popust v vprašanju, ki je najenostavnije, a obenem najtežje, to je vprašanje vojnega mladine. — Upajo, da bo v kratkem načeto tudi to vprašanje, ker so listi prenehali ostro kampanjo, ki so jo vodili v prvih dneh spora. Kardinali pa še vedno trdijo, da ni niti govor o tem, da bi odšel Mussolini v avdijenco k papežu, kakor se je to splošno predhodno zavarovanje,

Smrtna obsodba se izvršila

Belgrad, 11. avgusta. AA. Davi ob 4.30 je bila izvršena obsodba državnega sodišča za zaščito države, po kateri je bil Ivan Rosić iz Trčke obsojen na smrt na vešalihi. Ivan Levakovič staršči iz Lipika je pomiloščen in se mu smrtna kazenski izvremenjen v dosmrtno ječo.

Potujoča kmetijska razstava

Beograd, 11. avg. AA. Kakor je bilo že objavljeno, se pripravlja pod pokroviteljstvom največjega zasidnika našega kmetijskega v poborniku njezovega napredka, Nj. Vel. kralja Aleksandra ter pod častnim predsedništvom njegovega prvega sodelavca predsednika vlade generala Petra Živkovića, v naši državi velika potujoča razstava in šola, ki bo šla po vsej naši državi, da ponese v najboljši vasi kulturo in napredek. Ker bo ta razstava potujoča, bo velikega pomena za naš kmetijsko prebivalstvo, ker bo šla iz kraja v kraj ter pokazala najnaprednejšim in najzaobljenejšim našim kmetovakom najboljše praktične metode ter jim dajala pouk v vseh panogah higiene in gospodinjstva ter pokazala na ta način kmetovakom vse naše države pot do novega napredka. Izvršni odbor vrši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva, kolikor njegov resor do počasnega velikega velikemu interesu bo v razstavi posvečen oddelku za zadružništvo in kmetijske organizacije, kjer se bo pokazal razvoj in moč zadružništva v naši državi, ker je to najvažnejši faktor v razvoju našega narodnega gospodarstva. Na razstavi bo videti organizacije in uspehe kreditnih, konsumnih, nabavljnih in vseh drugih zadruž, ki obstajajo v naši državi. Priedelitev potujoče razstave je zbudila veliko zanimanje pri vseh kmetijskih strokovnjakih tako pri nas kakor v inozemstvu. Izvršni odbor vriši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva, kolikor njegov resor do počasnega velikega velikemu interesu bo v razstavi posvečen oddelku za zadružništvo in kmetijske organizacije, kjer se bo pokazal razvoj in moč zadružništva v naši državi, ker je to najvažnejši faktor v razvoju našega narodnega gospodarstva. Na razstavi bo videti organizacije in uspehe kreditnih, konsumnih, nabavljnih in vseh drugih zadruž, ki obstajajo v naši državi. Priedelitev potujoče razstave je zbudila veliko zanimanje pri vseh kmetijskih strokovnjakih tako pri nas kakor v inozemstvu. Izvršni odbor vriši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva, kolikor njegov resor do počasnega velikega velikemu interesu bo v razstavi posvečen oddelku za zadružništvo in kmetijske organizacije, kjer se bo pokazal razvoj in moč zadružništva v naši državi, ker je to najvažnejši faktor v razvoju našega narodnega gospodarstva. Na razstavi bo videti organizacije in uspehe kreditnih, konsumnih, nabavljnih in vseh drugih zadruž, ki obstajajo v naši državi. Priedelitev potujoče razstave je zbudila veliko zanimanje pri vseh kmetijskih strokovnjakih tako pri nas kakor v inozemstvu. Izvršni odbor vriši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva, kolikor njegov resor do počasnega velikega velikemu interesu bo v razstavi posvečen oddelku za zadružništvo in kmetijske organizacije, kjer se bo pokazal razvoj in moč zadružništva v naši državi, ker je to najvažnejši faktor v razvoju našega narodnega gospodarstva. Na razstavi bo videti organizacije in uspehe kreditnih, konsumnih, nabavljnih in vseh drugih zadruž, ki obstajajo v naši državi. Priedelitev potujoče razstave je zbudila veliko zanimanje pri vseh kmetijskih strokovnjakih tako pri nas kakor v inozemstvu. Izvršni odbor vriši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva, kolikor njegov resor do počasnega velikega velikemu interesu bo v razstavi posvečen oddelku za zadružništvo in kmetijske organizacije, kjer se bo pokazal razvoj in moč zadružništva v naši državi, ker je to najvažnejši faktor v razvoju našega narodnega gospodarstva. Na razstavi bo videti organizacije in uspehe kreditnih, konsumnih, nabavljnih in vseh drugih zadruž, ki obstajajo v naši državi. Priedelitev potujoče razstave je zbudila veliko zanimanje pri vseh kmetijskih strokovnjakih tako pri nas kakor v inozemstvu. Izvršni odbor vriši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva, kolikor njegov resor do počasnega velikega velikemu interesu bo v razstavi posvečen oddelku za zadružništvo in kmetijske organizacije, kjer se bo pokazal razvoj in moč zadružništva v naši državi, ker je to najvažnejši faktor v razvoju našega narodnega gospodarstva. Na razstavi bo videti organizacije in uspehe kreditnih, konsumnih, nabavljnih in vseh drugih zadruž, ki obstajajo v naši državi. Priedelitev potujoče razstave je zbudila veliko zanimanje pri vseh kmetijskih strokovnjakih tako pri nas kakor v inozemstvu. Izvršni odbor vriši vse priprave, ki so potrebne za doseglo uspeha. Delo zelo podpira minister za promet ing. Lazar Radivojevič, ki se mnogo trudi za uspeh našega kmetijstva

Slovo naših Amerikancev

Po šesttedenskem bivanju v domovini so se izletniki Kranjske Slovenske Katoliške Jednotne v Joljetu dne 10. t. m. zbrali v Ljubljani, da se zopet vrnejo v svojo domovino, v Ameriko.

Obedovali in večerjali so v hotelu Miklič, kjer se je zbral poleg 50 ameriških rojovak tako veliko število njih sorodnikov, priateljev, znancev in drugih interesentov, da so bili obširni restavracijski prostori prepuno.

Oficijskih govorov sicer ni bilo, bilo pa je od mize do mize slišati toliko lepih besed in toliko hvale našega napredovanja, da smo prepričani, da so odnesli naši bratje in sestre od nas najboljše vtise.

Govorili so med seboj ob uri slovesa iz domovine v oddaljeno Ameriko, kako milo in dragi jim bodo ostali v spominu trenutki sprejemne dne 29. junija na Jesenicah, v Ljubljani in na Viču, dne 12. julija ob prilikih nove maše v Borovnici in posebno še dne 26. julija pri Mariji Pomočnicu na Brezjah. Spomnili so se na potovanje po Gorenjski in Dolenjski notri do žegnanja pri treh Farah v Belokrajini, kjer je pridigoval Rev. Plevnik, župnik v Joljetu ravno iz iste podružnice, kakor leta 1830 prvi slovenski ameriški misijonar škof Baraga.

Proti polnoči so se podali naši Amerikanci na postajo. Tu je pel kvartet Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, med pevskimi točkami pa je izročil g. Fran Pavlin zadnji pozdrav domovine odhajajočim. Za ta pozdrav se jim je zahvalil predsednik Jednote g. Opeka. V imenu banske uprave

se je od odhajajočih, posebno pa od predsednika K. S. K. J. poslovil izseljeniški referent banske uprave g. Fink, kateremu so se za njegov trud od sprejema na Jesenicah do te poslovitve iskreno zahvalili. Ko je prišel tržaški brzovlak, so se potniki vklaplji v vagone. Čas odhoda je prišel in začelo se je splošno poslavljanie, kajti z izletniki je prišlo nebroj njihovih tukajšnjih sorodnikov in znancev, ki so se kaj težko ločili od svojih dragih, kakov je bilo težko tudi Amerikancem, toda klicala jih je nazaj dolžnost, njih delo, njih domovi, družine in posli.

Med burnim pozdravljanjem navzočih je vlak krenil proti Dunaju, kjer nameravajo izletniki ostati en dan, nadalje odpotovati v München in Pariz, kjer nameravajo ravnotako ostati en dan. Vse potovanje je zopet aranžirala tukajšnja agilna podružnica Cunard linije, s katere veleparnikom Berengaria (na njem so izletniki tudi prišli v Evropo), odpotujejo v soboto iz Cherbourg-a domov, kamor prispejo v petek 21. avgusta. Duhovni vodja Jednote Rev. Plevnik pa odpotuje iz Ljubljane še v četrtek.

Še pred odhodom v soboto so se glavni uradniki Jednote oglašili v Gornjem gradu, kjer so dobili vse tri naše škole: sivilskega nadpastirja dr. Antonia B. Jegliča, knezoškofa dr. Rožmana in mariborskega vladika dr. Andreja Karlina, katerim so se zahvalili za dosedjanjo podporo in jih zaprosili za naklonjenost tudi v bodoče. Tako so najboljše zaključili svoj izlet v domovino.

Banovinska gospodinjska šola na Mali Loki pri Št. Lovrencu na Dolenjskem. — Gojenke 2. letnika.
Glej poročilo v včerajšnjem »Slovencu« na 2. strani.

Prosvetni in socialni dnevi

V Grobljah 15. in 18. avgusto

Vsa bližnja in daljnja okolica se živahnopravila na prosvetno slavlje, ki se bo vršilo dne 15. avgusta ob prilikih blagoslovitve novega društvenega doma v Grobljah pri Domžalah. V zadnjem času se je program izpopolnil v toliko, da se vrši ob pol osmih zjutraj fantovske zborovanje. Na zborovanju govori dr. St. Žitko in profesor dr. Karel Capuder.

Zunanj slovesnost se prične ob pol devetih s slavnostnim spredvodom. Ker pride drugi vlak iz Ljubljane ob pol devetih na domžalski kolodvor, se bo seveda pričetek za 10 minut zakasnil, tako da bodo mogli tudi pozni ljubljanci še pravčasno priti. Ta dan se bodo zopet pokazale narodne noše v vsej svoji pestrobarnosti in lilstnosti. Znano je, da je ravno v naši okolici še mnogo smilja za narodno nošo. Dekleta se bodo vsa pojavila v pristni slovenski modi. Težje je za fante. Fantje bodo namreč nastopili v narodnih nošah in v skupinah na kolesih. Kolesa so za kamniški, domžalski, vodiški, komendski okraj značilna. Pa se bodo že primerno razvrstili.

Po sprevodu bo sv. maša na prostem in cerkveni govor knezoškofa dr. Gregorja Rožmana. Prav ta okolnost, da bo vsa cerkvena opravila izvršil naš vladika, daje prireditvi poseben sijaj.

Na prosvetnem taboru takoj po cerkvenem opravlju nastopi s slavnostnim govorom dr. Marko Natlačen. Za govor dr. Marka Natlačena vladar

splošno zanimanje. Prav njegov govor je mnoge usmeril 15. avgusta v Groblje, čeprav so bili od početka namenjeni morda na planine ali na kak drug izlet.

Med opoldanskim odmorom bo preskrbljeno pri domu na prostem za kiosko. Med kioskom igra godba. Na razpolago bodo topla in mrzla jedila, dvojno vino in pivo. — Popoldne bo ga istem prostoru prosta zabava, pri kateri igrata dve godbi in nastopijo okoliški pevski zbori.

Vsak dan pričakujemo ugodne rešitve prošnje za polovčno vožnjo. Od kolodvora v Domžalah do novega doma je 15 minut. Za prihod na prireditve in zvečer za odhod so ugodne in številne železniške in avtobusne zvezne.

16. avgust. Socialni dan.

Predavanja in debate o sodobnih socialnih vprašanjih v dvorani novega doma. Govorijo najboljši slovenski znanstveniki in javni delavci in sicer: dr. Aleš Ušenčnik (Izrastki sodobnega socialnega nereda v Evropi), dr. Janez Ahčin (Enciklopedija Quadragesimo anno), dr. Alojzij Kuhar (Kako naj se vzgoji naš delavski načrt), dr. Joža Basar (Kmet v sedanja gospodarska kriza), dr. Miha Krek (Katoliška prosvetna v slovenski kmeitsko-delavski prostevi).

sta iskala pač vedno tam, kjer je isto edino pričakovati.

Jubilant še danes hodi redno v službo, saj bi brez Majdičeve hiše skoraj ne mogel živeti. Tam se je tekoma dolge dobe tako uživel in bi od samega dolgega časa začel hirati, če bi ne mogel vrstiti službe za Majdičovo hišo.

Zvestemu in še čilemu jubilantu želimo, da bi mu Bog dal moči, da bi obhajal na sčdanjem mestu vsaj še zlati jubilej! Čest jubilantu. Majdičevi hiši pa spoštovanje!

Zopet žrtev Save

Ponovlje, 10. avgusta.

V nedeljo, dne 9. t. m. popoldne se je pripravila v Ponovljah pri Litiji smrtna nesreča. Utanil je gojenec Loboda Viljem. Del gojencev vzgajališča se je šel pod nadzorstvo prefekta Krmca v Savo kopat. Loboda je bil plaval ter je nekaj časa plaval po vodi, kar naenkrat ga je zgrabil krč. Klical je na pomoč, sogojenici so takoj prihiteli, da ga rešijo. Gojenec Zupan ga je prijel za plavalske hlače in ga porival k bregu, pa se mu je izmuznil in se začel potapljati v globino. Ker se je Zupan sam bal, da ga Loboda ne potegne s seboj v globino, je opustil nadaljnje reševanje. Truplo so dolgo časa iskali s pomočjo čolnov in drogov, potapljači so se spuščali v globino, da bi ga spravili ven iz vode, pa ga ni bilo mogoče zapaziti. Ta dela se danes nadaljujejo. Če ga ne bodo mogli najti, je pričakovati, da bo voda truplo naplavila na sipine pri postaji Sava.

V Ponovljah je nujno, da se hodijo gojenici kopat v Savi, ker v vodovodu primanjkuje voda in se gojenici radi tegi ne morejo do dobra umiti v domači kopalnici. Potreba pa je, da se dobro očistijo, ker prihajajo pršni in znojni od dela domov. Da vsaj nekaj odpomorejo pomankanju vode, pridejo večkrat gasilec iz Litije in napolnijo z briggalnami rezervoar iz bližnjega potoka. Trajna nesreča je napravila veliko žalost v zavodu. Gojenici so potri posedali po kloplah na dvorišču, nikomur ni bilo do obiskalne igre, vsakdo je premlisilen žalostno sogojčevno usodo. Gojenec Loboda se je v zavodu učil krojaštva ter dobro napredoval. Sorodnikom izrekamo ob tej izgubi naše sožalje.

Jubilej zvestobe in dela

Nedavno je obhajal gosp. Jakob Žirovnik iz Stražišča pri Kranju 40 letni jubilej dela. Pred 40 leti je vstopil v službo kot vajenec pri tvrdki V. Majdič v Kranju. Že kot 14 letni deček je pokazal svojo zmožnost in zvestobo do hiše in to je znal veleindustrialec pok. Vinko Majdič ceniti.

Stopnjeval je v službi od vajenca do podmlinarja, zadnja leta pa vrši zelo odgovorno službo električne centrale. Tudi jubilantov oče je bil pri Majdičevih v službi nad 40 let.

Kot 23 letni mladenič se je poročil z Marijo Baželj. Z njo je delil veselje in žalost. Šečen zakon je dal 14 otrok, od katerih pa jih živi danes le 4. Leta 1927 mu je zvesta družica umrla. S posmočjo žene in s svojo varčnostjo si je oskrbel lastno oguščenje, kjer namerava uživati na večer življence zasluženi pokolj. Umetno je, da življence ni teklo vedno pod sončnimi žarki. Prestari je moral zvesti zakonski var marsikak udarec. Pomoči in tolaže

Majdica obdaruje mamico.

Mamica ima rojstni dan. Mala Majdica izprazni svoj hranilnik, ali kaj naj ji kupi, da jo iznenadi na to dan. Ne premišlja dolgo, za prihranjeni denar kupi svoji mamici Schichtov Radion, ker ve da ji napravi s tem največje veselje. Mamica jemlje za pranje vedno samo Radion, ker

SCHICHTOV RADION PERE SAM IN VARUJE PERILO ZAJAMČENO BREZ KLORA

Občine dravske banovine v številkah

Samouprava prinaša v št. 7 zanimiv in pregleden članek o številu, razdelitvih in jakosti občin v naši banovini, ki je bil sestavljen na podlagi rezultatov, ki jih je prinesel ljudsko štetje po stanju prebivalstva med 31. marcem in 1. aprilom. Po tem štetju ima dravska banovina 1043 občin z 1,120.584 prebivalci. Najprej naj omenimo, da je štetje pokazalo, da prevladujejo v naši banovini predvsem male občine. Tako je v dravski banovini 915 občin, ki imajo manj kakor 2000 prebivalcev, torej je teh občin 87 % ali 8/9. Vseh ostalih občin, ki imajo nad 2000 prebivalcev, pa je le 128 ali 13% ali 1/9. Nadalje je zanimiva razdelitev občin po ožji lestvici. Manj kakor 100 prebivalcev imajo 4 občine. Manj kakor 500 prebivalcev ima 386 občin ali 37 %. Teh občin je največ. Od 500 do 1000 prebivalcev ima 354 občin, kar znaša 34 %. Od 1000 do 2000 prebivalcev ima 171 občin ali 16 %. Od 2000 do 5000 ima 114 občin ali 11 %. Od 5000 do 10.000 prebivalcev zmore le še 11 občin. Nad 10.000 prebivalcev pa zmorcejo le 3 občine. Občine po svoji moči prebivalstva niso enakomerno razdeljene po banovini. Močne občine imata zlasti krški, ljubljanski, kranjski, laški in novomeški občini. Izredno veliko število malih občin pa premreja mursko-soboški, oba mariborska, ptujski, ljutomerški in žemščinski občini. Razmeroma visoko število prav male občin imata še kamniški in litijiški občini. V ostalih občinah pa so večje ali manjše občine razmerno pomešane med seboj.

Prekrnurje ima glede občin vsepolno zanimivosti. Tam sta okraja Murska Sobota in Dolnja Lendava. Oba imata skupaj 170 občin. Med temi je 100 občin z manj kakor 500 prebivalci, 3 pa imajo celo manj kakor 100 prebivalcev. Vzrok leži v tem, da so se vseled ukinile madjarske občinske ustavne organizacije skoraj vse vasi kot samostojne občine.

Ljubljanski občini ima med drugimi 8 občin z nad 3000 prebivalci. Kranjski in krški občini imata

po 6 takih občin, novomeški okraj 5 občin, laški okraj pa 4 občine.

Mesta so napredovala prav malo. Rekord ima brez dvoma mesto Višnja gora s 363 prebivalci. Lož jih ima 621. Tudi Radovljica izkazuje samo 836 prebivalcev. Nekatera druga mesta, n. pr. Radeče in Krško, pa imajo precej visoke številke (3938 in 1853). To pa zato, ker občina ne obsega samo okoliša mesta.

Zanimive so nadalje še industrijske in zdraviliške oziroma letoviške občine. Najmočnejša industrijska občina je Trbovlje s 17.179 prebivalci. Trbovlje so torej tretja občina v naši banovini, ki ima več kakor 10.000 prebivalcev, poleg Ljubljane in Maribora. Prva industrijska občina za njim je Jesenice s samo 6383 prebivalci. Ostale industrijske občine pa imajo od 4000 do 2000 prebivalcev. Industrija je seveda razvila tudi še po mnogih mestnih občinah, ki pa radi nje seveda ne nimajo industrijskega občelja. Največja letoviška občina je Blejs s 2757 prebivalcev. Tudi Bohinjska Bistrica ne zaostaja mnogo za njim, saj ima 2501 prebivalca. Dolenjske Toplice imajo 2480 prebivalcev, Dobrava 1856, Kranjska gora 1629. Najmanjša je Rogatčica Slatina s 466 prebivalci.

Kmečke občine so po številu prebivalstva silno različne. Tako ima Šmihel pri Novem mestu 5774 prebivalcev, Cerknje pri Krškem 5030. Živo nasprotje teh pa sta vasici v Prekmurju, Lukačovec z 51 prebivalci, ki se najmanjša občina v dravski banovini, in Novi Breznovec s 53 prebivalci. Gorica pri Brezicah ima tudi le 94 prebivalcev. Občina Hudo pri Višnji gori 156.

Za naloge, ki jih dobivajo občine sedaj, je večina naših občin mnogo premajhna in veliko število malih občin samo ovira upravno postopanje in napredek. Sicer pa se obeta nov zakon, ki bo uredil tudi to vprašanje in združil sedanje razprtne občine v močnejše gospodarske enote.

skamničanec počomila rebra in esr sem videl, da so stroju neke ročice prav žalostno štrlele iz boka. »V špitál bo moral,« tako smo uganili popotniki. »Kaj bo pa z nami, ko se pripravlja nevihta in se dela noč?« Kar pač si pomagaj, ali pa čakaj. In tako smo storili, kakor je bilo komu ljubše. Pač mislim, da bi se spodbodilo, da bi železniška uprava poslala avtobus. Pa se ni nč tega zgodilo. Enu uro daleč so se nekateri trpinke mučile z ogromnimi tovori za kamniški sejem naslednjega dne. Nekateri so pa čakali in dolgo so čakali. Namesto ob pol 8 zvečer so se pripeljali v Kamnik ob eni zjutraj.

To se je zgodilo dne 10. avgusta leta 1931 in pravijo, da ne prvič, verjetno pa tudi ne zadnjič. Torej skamničanec ne nosi nezazlenjeno svojo znamo slavo! Bolj prav pa bo, če železniška uprava napravi tej tradiciji konec.

Murska Sobota

Sadjarske prireditve. Nedelja je potekla v znamenju sadjarskih prireditv. Na Cankovi je bilo zborovanje sadnih trgovcev. V Pertoči in pri Sv. Juriju pa sadjarska predavanja. Vse tri prireditve so bile uspele.

Umrla je v Crncih 80 letna Sevec Frančiška. Pokojna je bolehalna 10 let.

Praga : Mura = 8 : 2. Hazena Mura je v nedeljo igrala proti hazeni Pragi. Doživela je velik poraz v razmerju 8 : 2. Poraz je povzročila netreniranost.

Cerhveni vestnik

Ljubljana

10letnica vladanja kralja Aleksandra

Ljubljana, 11. avgusta.

Poročali smo že, da bo mestna občina ljubljanska v proslavo 10letnega vladarskega jubileja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. imenovala novo zavetišče za artillerijsko vojašnico: *Zavetišče kralja Aleksandra I.* Spored programa bo v glavnem sledi:

Dne 17. avgusta bo svečana služba božja v stolnici. Ob 11 odpoldne se bo vršila slavnostna seja ljubljanske občinske uprave, nato pa polaganje

nejemeljnega kamna na zemljišču za topničarsko vojašnico, kjer bo ubožnica stala.

Zvečer istega dne bo bakljada po mestu s sodelovanjem vojaške godbe in raznih društev in korporacij. Občina bo razsvetila grajsko poslopje, meščanstvo pa bo ob proslavi jubileja razbesilo zastave. Vse ostale slavnosti so prenesene na dneve od 5. do 8. septembra, ko se bo pod imenom »Kraljevega tedna« vršil v Ljubljani velik pevski in gledališki festival.

Najhujša vročina minila?

Od sv. Jakoba pa tja do Vel. Smarna so pasji dnevi, ko običajno zavlada najhujša vročina, kar se je letos tudi dejansko primerilo. Julija je bila v senci najvišja temperatura 33,8 in to 13. julija, ko je Ljubljana porabila tudi doslej največjo množino vode. Vročina pa je 6. 1. m. pretekel četrtek dosegla višek, nakar je nastopilo deloma deževje, a močno sprememnjivo vreme. V četrtek je vladalo totalno brezvjetje in zato je bila vročina še neznosnejša. Na vručenih vremenskih hišicah, urejenih po angleškem vzorecu, termometri so tam zabeležili, da je znašal tega dne maksimum temperature v četrtek opoldne 34,4 C, a na meteoreološkem zavodu 33,6 C. To je bila senčna temperatura. *Solenčna temperatura*, mejena z aktinometrom, pa je ta dan znašala 53,6 C. Mnogi ljubljaničani so se čudom žudili, ko so opazovali običajni termometer, ki je v pncu živo srebro zlezlo le do 50 C. Višje ni moglo, ker so navadni termometeri gradirani samo do 50 C.

V petek so se pojavili naliivi, ki so že močno ohladili ozračje. Od včeraj je nastopilo že hlačnejše vreme. Priskrbojajo, da je najhujša vročina že za name. To bi si pač želel kmetovalec, kajti po mnogih krajinah je nad 2 meseca trajajoča vročina z malimi presledki povzročila veliko sušo in pomanjkanje vode. Kar niso unike razne nevibite, je se suša pokončala in so po nekaterih krajinah uničeni vsi poljski žadeži.

Stavbno gibanje

V Pieteršnikovi ulici za Zabkarjevo vilo so pričeli pokrivali zgradbo za enonadstropno vilo gosp. Pavlin. Solidna dela izvršuje tvrdka G. Tonnes. — Ob isti ulici sto korakov naprej so pokrili enonadstropno hišo g. Sinka ter so pričeli zidovje ometavati. — V Stančevi ulici izvršujejo strešna dela na enonadstropno obsežno hišo g. Mijo Tavzeša. Obi hiši gradi stavbenik Anton Mavrič. — V bližini te stavbe malo naprej postavljajo streho enonadstropnihiši g. sestor Suo. Lastne znane trgovine v Prešernovi ulici. Hiša gradi Prva slovenska zidarstva. — Ob koncu zasilih prilievnih mestnih hiš v isti ulici je že pod streho enonadstropna hiša gosp. Pintarič katero gradi zidarski mojster Vinko Borec pod vodstvom stavbne družbe »Zidarski mojstrov«. — V Jančevi ulici postavljajo strešni stol na stavbo za pritlično hišo gosp. Perneta. — V začetku iste ulice pa dokončujejo enonadstropno vogalno hišo gosp. Sušteršič: vsebitov bo mčnš. s 1. septembrom t. l. — V Lavrčevi ulici so pričeli z temeljutimi zidovi za enonadstropno hišo mestnega monterja g. Antona Komara. Dela na stavbi je prevzel stavbenik Emil Tomazič. Hiša bo prihodnj mesec pod streho in bo tako prezimela. — Na vogalu Einspelerjeve in Koberške ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Šuštarja in bo v kratek čas za uporabo. — V Cernetovi ulici z daljšo fronto v Beljakovo ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Dom trejetrdence«. Zunanost stavbe je silno priročna, počivajo na jo nekoliko prizdelek z balustrado na Černelovo ulico. Dela izvršuje Prva slov. zid. zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli z gradnjo pritličnega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Zigon. Na njegovi stavbi so zabetomirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo teden pričelo pokrivanje hiše. Stavbu dela izvršuje podjetje Batafellino iz Rožne doline. — V Strekljevi ulici prihaja pod streho enonadstropna viha voj. kapelnika g. Ocvirkha, katere gradi podjetje Matka Curka. — Gradnja novega triinadstropnega podnajške hotela g. Miklješ ob Masarykovem cesti je v toku napredovala, da so pretekel soboto položili strešno železobetonko ploščo nad četrtim nadstropjem. Podjetje Ljubljanska gradb. družba je dalo delavcem pošten zlikof, katerega je bilo zvečer deležno tudi stavbno vodstvo. — Stavba »Grafike« na vogalu Mikloščeve in Masarykove ceste dobiva od zgornj navzvod svojo belo oblike. Stavba bo mogla biti popolnoma dovršena še začetkom novembra t. l.

*

○ Frančiškanska prosveta priredi v nedeljo, dne 16. avgusta 1931. izlet na Magdalensko goro. Odhod ob 13.31. uri glavni kolodvor. Člani in prijatelji vladno vabiljeni.

○ Katastrofalen potres. Seismograf zavoda za meteorologijo in geodinamiko je zabeležil v noči od 10. na 11. t. m. katastrofalen potres s početkom ob 22. uri 27 min. in 37 sek. v daljavi 10820 km in je trajal nad dve uri. Bil je tako močen, da je vrglo iglo iz ležajeve.

○ Poštovitev prometnih predpisov. Kakor smo se informirali, namerava policejska uprava znatno poostriiti predpise na ljubljanskih ulicah in cestah. Zadnje čase so se namreč zelo pogosto dogajale razne prometne nesreče, ki so jih povzročili zlasti kolesarji. Policeja namerava z novimi predpisi zagoloviti neoviran promet. Obenem pa opozarja policeja tudi pešce, naj s svojim vedenjem na cesti pomagajo uravnovesiti ljubljanski promet. Sredina ceste je namenjena izključno le vozilom. Hodniki pa ne smejo služiti za zbirališča, za razgovore ali pa celo za seje. Pešci naj vedno pogledajo na levo in desno, ko nameravajo prekoraci cesto. Posebne patrulje stražnikov v civilu pa bodo nadzorovale promet vozil. Prometni referenti na policiji je pooblaščen, da kaznuje vse neprivedne in nebrzadne voznike z dvojno dosedjanjem kaznijo.

○ Pustite vojaške straže pri miru! Uprava policije nas je obvestila, da so se zadnje čase dogajali slučaji, ko osobito ponosni razni pijači nadlegujejo vojaške straže ter nočejo ubogati, kadar jih te povzročijo, naj se odstranijo. Uprava policije zato opozarja občinstvo, naj v lastnem interesu ne bodi v bližino vojaških objektov in straž ter naj se vedno in brezpozognjo pokori pozivu straže in naj se v vsakem slučaju naglo odstrani. Vojaška straža vrši težko in odgovornosti polno službo ter ima orožje, da ga v slučaju potrebe tudi rabí po predpisih. Kdor ne bi vpošteval tega opozorila in bi prišel v kakršenkoli konflikt z vojaškimi stražami, bo od policeje brezobzirno in z vso strojnostjo kaznovan.

○ Novi obrli in trgovina v Ljubljani. Mestnu magistratu je bilo julija prijavljenih 30 novih obrlnih in trgovskih obratov, in sicer: Srečko Višč, trgovina mešanim blagom; Ignacij Novak, trgovina s specijerskim, kolonialnim in materialnim blagom pod protokolirano firmo Ivan Perdan nasl.; Miha Males, keramika; Josip Ciglič, avtotaksi; Mirko Katnič, vodovodna instalacija; Saksida in drug. družba z o. z. stavbarstvo; Branko Cerjak, brivec; Ivasovič Ivan, soboslikarstvo; Franc Bara sinova, meh. delavnica itd.; Ivan Logar, pek; Jože Omejc, sedlar; Josipina Dolničar, prodaja živil; Franc Kenk, krznarstvo; Franja Noček, prodaja sadja, zelenjave itd. na debelo; Rudolf Velevič, žaganje drv; Fran Jancič, trgovina s kurivom in stavbnim lesom; Marija Kraljič, prevozništvo; Egidij Resman, trgovina z mešanim blagom; Štefan Podunajec, brivec; Karol Žnidar, avtotaksi; Romuald Fantini, trgovska agentura; Alojzij Brčan, mesar; Ciril Korosec, trgovina z meš. blagom; »Depsa«, trgovina z mlekom in mlečnimi izdelki; Dana Mausar, avtotaksi; Roza Zanokar, žensko krojaštvo; Marija Kopac, trgovska agentura; Marija Mohorič, trgovina z mlekom; Frančiška Vidrih, strojno pletenje; Herman Pečenko, trgovina s kurivom in stavbnim lesom.

○ Utopljenec v Gruberjevem prekopu spoznan. Včeraj smo poročali o tragičnem dogodku v Gruberjevem prekopu, kjer je utonil neznan moški. Policeja je še predvčerjšnjem telegrafirala v Sent Rupert na orožniško postajo, naj obvesti o tem Otmarja Kolence, čevar noslav so našli v utopljenčevem žepu. Včeraj dopoldne pa se je zglašil na policiji 31 letni Josip Kolenc, posestnikov sin z Vrha pri Sent Rupertu. Povedal je, da je Otmarjev brat in izrazil sumnjo, da je utopljenec najbrž njegov oče, 72 letni Ignac Kolenc. Ta je že tri tedne popival in se čudno obnašal, tako da so domači mislili, da se je očetu zmenšalo. V spremstvu detektive Podolnika si je Josip Kolenc ogledal truplo utopljenca v mrtvašnici pri Sv. Krištofu in v njem res spoznal svojega očeta. Pokojnega Kolence bodo pokopali v Ljubljani.

○ Vesel dan je bil za jesenice gospodinje, namreč pretekel nedeljo, ko so čule uradni razglas, da se sme odsej goveje meso prodajati po 14, 12 in 10 Din. »Slovenec« bo prvi pretikanje cenam mesa je segel torej tudi do Jesenice. Smo pa

○ Dve večji tatvini. Skladiščenik Stavbne družbe Ivan Grum je prijavil, da so neznanici volnili v skladnici te družbe na Smarinski cesti 32 in odnesli več predmetov, takoj 1 moško kolo znamke »Aiglon«, 3 sedem do osmih metrov dolge gonične jermene, 2 zobečasti strojne kolesa, 3 magnetne in 1 stružno ploščo v skupni vrednosti 6750 Din. Za tatovi ni sledu. — Druga večja tatvina se je pripetila perici Mariji Zrimšek iz Bizovika.

Tej je dne 10. t. m. neznan tal pobral raz voziček na Novem trgu velik zavoj perila, last ge. Nickelsbacher, stanovanje na Bleiweisovi 5. Tat je skupno odnesel 15 brisač, 6 rjih, 5 prevlek, več srac in robev v skupni vrednosti 3555 Din. Perilo je po večini zaznamovano z monogramom A. N.

○ Nočno službo imata danes lekarni: mr. Sulnik, Marijin trg 5, in mr. Kuralt, Gospodarska 10.

Naši železničarji obsojajo atentate na vlake

Belgrad, 11. avgusta. AA. Centralna uprava udruženja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev je imela 8. in 9. 1. m. plenarno sejo, na kateri z gnujsom obsoja zločince, ki izvrsili atentate na naše vlake ter izjavila sožalje nedolžnim žrtvam. — Po seji je izdala uprava tale komunike: Trideset tisoč jugoslovanskih železničarjev in brodarjev, organiziranih v udruženju nacionalnih železničarjev in brodarjev z največjim študem obsoja početje ogarnih atentatorjev na vlake, ki postavljajo v sosednjih državah peklenke strojev v mednarodne vagonje. Jugoslovanski nacionalni železničarji izražajo sožalje nedolžnim žrtvam zločina ter prisegajo svojemu kralju in domovini, da bodo kot vestni čuvarji z vsemi silami bield nad življem potnikov. Ker so peklenki stroji prišli v vlake izven mej naše kraljevine, smo prisiljeni apelirati na vse naši tovaršev v sosednjih državah, da tudi oni z bledo pazljivostijo preprečijo vandalske napade na nedolžno življeno potnikov ter

da s tem ohranijo dosedanje ugod in dobro ime železničarskemu stanu.

Proslava weismarske ustanove

Berlin, 11. avgusta. ig. Danes je bila v Berlinu in po vsej državi proslava weimarske ustanove. Radi gospodarske krize je bila proslava kolikor mogoče enostavna. Dvorana državnega zbora je bila okrašena. Ob 12 je prišel Hindenburg, finančni minister Dietrich pa je imel slavnostni govor, o katerem je naglašal nujnost, da se na podlagi weimarske ustanove spremeni konstitucija v nekaterih posameznostih, da se s tem odpravijo partikularna nasprostva, dvojno in nasprotujejoči si delo, na kratko, da se uresniči to, kar imenujemo državno reformo. Zaključno govor je imel državni kancler dr. Brüning, v katerem je ponavljal ta program. Končno so definirale čete pred državnim predsednikom Hindenburgom.

Maribor

Na svojega zaročenca je streličala

Izpred mariborskega velikega senata.

Zalosina je zdoguba, ki se je obravnavala včeraj v torck pred tukajšnjim senatom petorice; zdoguba, kakor jih je neštejo v naših dneh... Posemški sin Franc Jancič iz Gačnika pri Jarenini se je znamnil s posestisko hčerkco 22 letno Karolino Šibek iz Jarenine. Med obema se je razvilo ljubavno razmerje. Jancič je redno zahajal Šibekovim in večkrat celo pomagal pri domačih delih. Začetka leta 1931 pa se je razmerje med obema jelo čezdaj bolj ohlajevali. Ko je maju meseca zvedela Šibekova, da ima Jancič razmerje z neko drugo žensko, jo je to sile potrolo. Hoteli si je bitti na jasnom, pri čem da je. Dne 25. maja t. l. je kakor pravi obtožnica potakala na Janciča, ko se je v družbi vrácal od mače domov. Ko je sel mimo nje, je ni niti pogledal, nato je Šibekova zaklicala, naj malo počaka, ker bi radi z njim nekaj govorila. Jancič se ni zmenil za to, ampak je nadaljeval svojo pot. Stekla je za njim, potegnila samokres ter sprožila iz razdalje treh korakov. Strel pa je sel k sreči tik ob lev strani glave, ne da bi bil Jancič zadel. Ko je Jancič hotel izbiti samokres je sprožila drugič, vendar se naboj topot ni včpal, nato je Šibekova zvezala. Včeraj je Šibekova sedela na zatožni kloni radi poizkusa zločinstva zoper življene in telo. Zagovarjala se je s tem, da sta si oba prisegla zvestobo in da sme drug drugač ubiti, čim bo kršil to prisojilo; tudi ni hotela Janciča ubiti, ampak samo preplašiti. Razpravo je vodil ss. Lenart, dr. Tomšak, Habermuth, dr. Cemer in Kolšek prisvidnik. Zapisnik Mišket, obtožbo je zaslopil dr. Zorjan. Obtoženka je bila obsojena na šest mesecov zapora. Sodišče se ni moglo prepričati, da je imela namen Janciča usmrtili.

Bitka s tihotapci

pri Sv. Križu

Izdalno obloženi so se približevali meji pri Sv. Križu z nakano v srcu; spraviti preko meje 2 kg saharina, 1 kg tobaka za noslanje, 200 komuzigalnih kamenčkov in druge slične šmuglarske robe. Sila oprezna je ta tihotapci! Pa je še več oprenosti in čuječnosti na drugi strani. Ko so 34 letni Oto Rozman ter dva brata Škrlec menila, da so že opravili svoj tihotapski posel, je zadonel krepke »Stoj!« v tem trenutku sta se brata Škrlec zašukala ter z uprav rekordno brzino stekla nazaj onstran meje, ravno tako je poizkusil tudi Rozman, ki mu pa ni bila sreča mila. Obnemaji stražniki so oddali šest strelov, na katere so s streliščem reagirali tudi drzni tihotapci. Končno se je posredilo našim obnemajim organom Rozmana ujeti: našli so pri njem se 10 naboev za samokres. Tihotapsko robo so zaplenili. Obsodba se je glasila: 57 jurčkov ali leto dni zapora. Rozman ni imel denarja in je nastolil zaporno kazen. Ostala dva pa že bosta ob priliki...

DEKLISKI ZAVOD »VESNA« V MARIBORU

Popravlji izpit na ženski obrtni šoli bo 12. IX., začetek ob 8. Vpisovanje v gospodinjsko in žensko obrtno šolo bo isti dan od 8 do 12 in od 15 do 17. V internat »Vesna« se sprejemajo tudi učenke drugih srednjih šol. Prospekti se dobre pri ravnatelju stvu zavoda.

Jesenice

Turiste, ki prihajajo z izletniškim vlakom na Jesenic, opozarjam, da je vsako nedeljo ob 8, 10 in 12. avgusta v skladnici turistovskega vlaka, v župni cerkvi sv. maša. Marsikateri turist se je te ugodnosti in prilike poslužil, mnogi pa so, ki tega ne vedo. Komur pa je na tem, da se čimprej izogneg zatohlemu dolinskemu zraku, ta naj se pa pozuri do Sv. Križa, kamor bo ravno prav prisel do 9. ko se ondi vrši določansko opravilo. Pri sv. Križu je namreč več gospodov duhovnikov na letovišču in tako so v sedanjem času sv. maši tudi tekom dopondneva.

○ Jesenisko carinarnico bodo vendarje pričeli graditi. Stala bo na obširnem občinskem zemljišču, na takoj zvanih Žalah, tam, kjer so se doslej ustavljali popolni cirkusi in vrtljaki. Pretekli teden so pričeli s predprpravami, in sicer s tako ciljo, da dela niti v nedeljo niso mogli ustaviti. Mimoidoči so zmagavali

Materi zemlji znova jemljio mero

Pariski urad za stopinske meritve je pred kratkim naprosil vse geografske institute na svetu, da bi sodelovali pri merjenju prihodnjem leto. Materi zemlji hočejo znova vzeti mero! Vsak, kdo je le malo pogledal v šolo, bo dejal, da je to pač nepotrebno, saj so že dolgo dogane vse mere zemeljske krogle vzdolž in povprek. A zdi se, da je znanstvenikom v tem pogledu vest nemirna in sreča težko. In tako ima postati leto 1932. za geologe posebno važno.

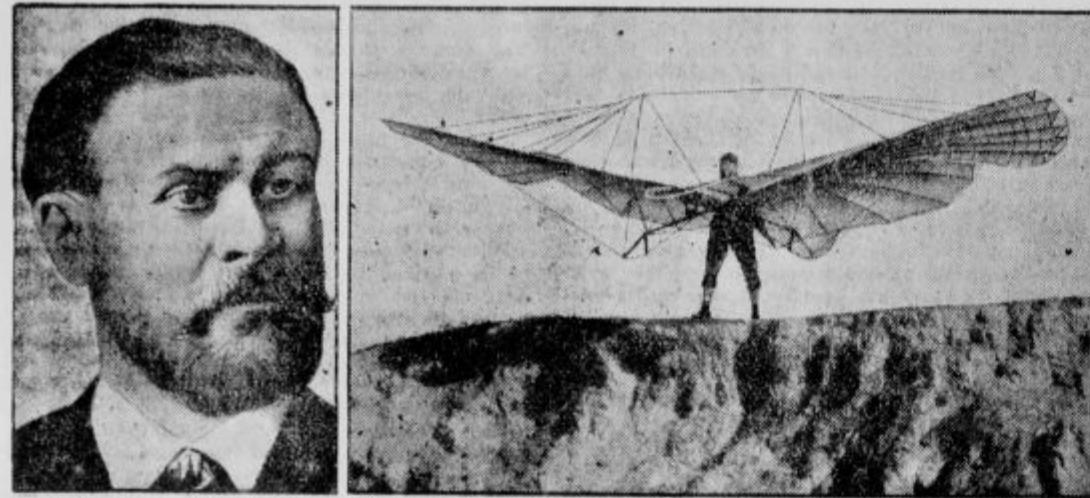
Seveda pa se bodo topot pri merjenju posluževali vse drugačnih meril nego nekoč, ko so morali strokovnjaki z vatrom v roki prehoditi zemljo. Topot bo delo opravil rádio in znanstveniki bodo le beležili uspehe. Navadnemu zemljjanu se bo zdelo neverjetno, da bi se radio ne zmotil kar za cele kilometre, toda znanstveniki imajo očividno do njega večje zaupanje nego do starih merskih načinov.

Ze pred dvema letoma je bil začel general Ferrié, ki ni samo poveljnik Eiffelovega stolpa, marveč tudi znamenit znanstvenik, z merjenjem zemlje s pomočjo radiovalov. In zdi se, da je imelo njegovo delo tak uspeh in je vzbudilo v znanstvenih krogih tako zaupanje, da se bo delo prihodnje leto v sestovnem obsegu ponovilo.

postajami in Eiffelovim stolpom, in uspehi so bili naravnost sijajni!

Ti sprejemni aparati so primerni tako za kratke kakor za dolge valove in imajo pravno, ki ujete valove večmilenkrat ojači. Tako je mogče s pomočjo neverjetno občutljivih oscilatorjev (merivci nihajev) meriti nihaje do tisočinke sekunde. Potemtakem že lahko verjamemo, da namena zmeriti zemeljsko oblobo s pomočjo radia, niso zgolj nečimerne besede.

Sedaj bi pa mogel kdo še to vprašati, čemu prav za prav to novo merjenje? Ali je tu po sredzi zgolj učenjaška radovednost? Nekaj izredno važnega in zanimivega mora na vsak način biti, ker kažejo posebno geologi velikansko vnemo za to podjetje. Ti možje so že davno prepričani o tem, da naša zemlja še vedno izpreminja svoje lice. Cele gore se premeščajo, otoki, da — celi deli sveta so na potovanju in plovejo okrog; zdi se celo, da se Amerika in Evropa približuje druga drugi. Enako se gibljejo druge proti drugim Alpe in Pireneji. Vsekakor je to gibanje tako počasno, da bi bilo treba — če sploh res je tako, kakor menijo znanstveniki — tisoče in milijone let, preden bi uvedene točke zadele druga ob drugo. Nači ljh hitro se navidezno premika otok Korzika, toda tudi to je le geološka »brzina«.

Otto Lilienthal, pionir modernega letalstva, ki je pred 35 leti pri svojih letalskih poizkusih v gorah pri Rathenowu smrtno ponesrečil. Spisal je knjigo: >Ptičji let temelj za letalsko umetnost<.

Ferrié-jeva iznajdba je pravo Kolumbovo jace. Ce oddamo po radiu časovni znak, potem časovna razlika med oddajanjem in prejemom nikakor ni nič samovoljnega. Ta razlika se da izraziti v sekundah; in kar se tiče solnčnega časa, je razlika ene dolžinske stopnje enaka času 4 minut. Za dve medisebojno zelo oddaljeni točki na zemeljski površini merimo zato s pomočjo časovnih znamenj zelo lahko določiti število minut, za katere sta obe točki oddaljeni med seboj. Da — to oddaljenost merimo dognati do vrtoglavih decimalnih mest natančno.

Seveda za taka merjenja ne zadostuje minutni kazalec žepne ure, saj gre tu za tisočinke sekunde: toda tudi te majhne delce časa je še vedno mogoče opaziti — njihova dolžina znaša po 4.63 decimetra. Treba je torej le, da se čas oddaje natančno določi in izmeri; v ta namen so izdelali v Parizu veliko število prenosnih merilnih aparativ, ki so tako natančni in zanesljivi kakor merilne priprave v zvezdarnicah. Delali so že z njimi poizkuse med raznimi ameriškimi oddajnimi

Vsekakor gre sedaj za to, da se z natačnimi, vsakih deset let se ponavljajočimi merjenji nedvomno ugotovi, kaj je z domnevo o gibanju posameznih delov sveta in delov držela. V ta namen bodo po podatkih prvega merjenja s pomočjo radia napravili distančni zemljevid o najbolj vidnih točkah zemeljske površine. Ob drugem merjenju čez deset let in potem ob tretjem, četrtem itd. bodo napravili po vsakokrat dobrijenih uspehov enake zemljevide v ta isti izmeri. V svrhu primerjave jim bo treba polagati potem le zemljevid vrh zemljevida, pa bodo natančno vedeli, če je lice zemlje togo in neizprenljivo, ali pa se včasih smehlja ali pa reži ter pri tem obraz nabere v gube odnosno razpotegne, pri čemer se točke njenega obraza premaknejo, kakor se premakne leža mozola na licu ali nosu, če se smejemo ali jočemo. Znanost je že taka, da hoče vse dognati in ji pri tem nič premajhno in nič preveliko. Tako bo tedaj potipala topot za živo mater zemljo samo in nam potem povedala, če in kaj preti — zanameem.

Maroški sultan v Parizu. V Pariz je dospel na obisk maroški sultan Sidi Mohamed ben Juzef. Na kolodvoru ga je sprejel državni predsednik Doumer.

Ovidov grob

Bolgarski in romunski arheologi so pri kraju Anadol-kej blizu Constanze že dolgo iskali grob rimskega pesnika Ovida. Sedaj so listi prinesli kratko vest, da je prof. Bratescu izkopal sarkofag, v katerem je utegnil biti pokopan slavni P. Ovidius Naso.

Med najplodovitejšimi in najduhovitejšimi pesniki rimske kulturne zlate dobe zavzema Ovid prvo mesto. Vsa poznejša pokolenja so z zanosom čitala njegove pesmi, slikarji in kiparji so črpali iz njih snov in navdahnjenje za svoje umotvore. Iz Ovidovih pesmi poznamo nравstveno dejanje in nehanje starega Rima. In prav v tem vedenju za vse tajne

rimiske visoke družbe nam je po vsej priliki iskati vzroka, zakaj je Ovida doletelo pregnanstvo.

Ovid ni spadal v umetniški krog, ki ga je zbral na dvoru cesarja Avgusta Mecenas. Seveda pa ne more biti nobenega dvoma, da je cesar poznal njegove pesmi. Ko je bil star že 50 let, je pesnika kakor iz jasnega neba zadebla cesarjeva nemilost in pregnanstvo iz Rima. Odkodi ta usodni udarec?

Ovid je bil sin odlične in imovite družine ter je živel v zelo ugodnih gmočnih razmerah. Tako je imel vse možnosti, da se polnoma posveti svojemu pesniškemu zvanju

in kulturnim užitkom. Malokdo je Rim in rimske živiljenje tako poznal in ljubil kakor Ovid. Užival ga je v družbi svoje visoko izobražene, zveste trete žene in edine hičere.

V takih razmerah ga je čisto iznenada zadelo pregnanstvo v Tomi, v takrat še malo znani pokrajini Meziji blizu donavskega ustja. Vzroki tega pregnanstva še do danes niso točno pojasnjeni. Vse pa kaže na to, da je Ovid poznal kako skrivnost, ki je bila na kvar dobremu imenu cesarske družine — morda je vedel za kako zakonolomsko razmerje cesarjeve hčere Julije. Da bi se znebil neprjetje priče, je cesar pesnika izgnal —

Angleška letalka Amy Johnson, ki je iz Londona poletela v Tokio in porabila za to pot teden dni.

kakor je izgnal tudi grešnega člena svoje družine. Javno so Ovidu očitali, da s svojimi ljubavnimi pesmimi izkvaja mladino in so to njegova dela izključili iz javnih knjižnic. Vendar njegovega pregnanstva ni sklenilo sodišče, marveč se je izvršilo zgolj na cesarjev ukaz, zaradi česar je smel tudi v pregnanstvu ohraniti svoje premoženje, dostenjanstvo in državlanske pravice. Vendar ga je zadebla ta kazen v živo in mu uničila živiljenja srečo in umetnostno snovanje. V svojih spisih pretresljivo slika svojo nesrečo. Vse prošnje pri Avgustu, da bi ga pomilostil ali

Kemično preiskavanje kruha. Državni zavod za pekarstvo v Nemčiji je bil razpisal nagrado za najboljši nemški kruh, pri čemer treba upoštevati okusnost, prebavljivost in hranilnost.

mu dovolil živeti vsaj malo bliže ljubljenu Rimu, niso zaledle. Tudi naslednik Ti-berij je bil gluhi za njegove prošnje. Tako je moral ostati Ovid v Tomiju, kjer je mnogo trpel zaradi ostrega podnebjja in negotovosti. Sredi tujecijevnega prebivalstva se je čutil dvakrat osamujenega in je bridko vzkliknil: >Tu sem barbar jaz, ker me nihče ne razume.< Vendar je kasneje zložil hvalnico Avgustu, za kar so mu Tomičani priznali častni venec.

Osem let dušnega in telesnega trpljenja v pregnanstvu je pesnika popolnoma strleter je umrl 17. leta po Kristusu. Če je resnica, da so našli sedaj njegov sarkofag, bo imel svet spomin nanj v zaokroženi celoti.

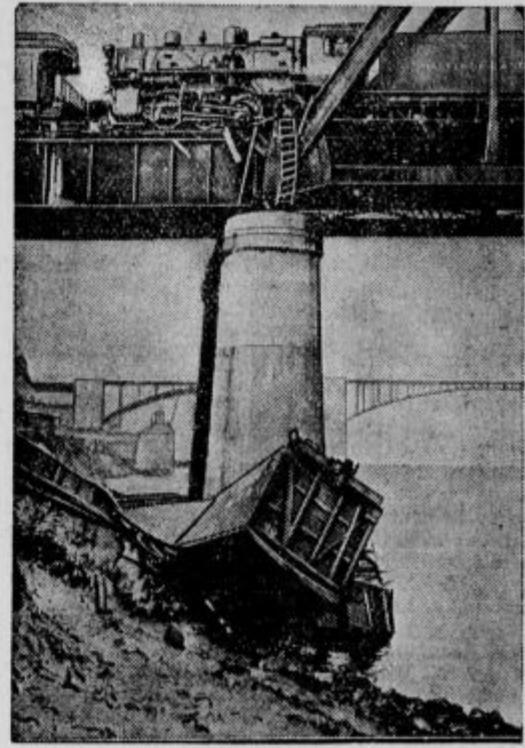
Brata Schmidt, ki sta čez severno steno splezala na Matterhorn.

„Malyginova“ odkritja

Malyginova ekspedicija je odkrila jugozapadno od otoka Karola Aleksandra tri nove majhne otoke. V vzhodnem delu Backsove ožine so odkrili četrti otok, ki leži na 81.12 stopnji severne širine in na 50.55 stopnji vzhodne dolžine. Ledolomilec je prodrl v Makhamovo ožino in posadka se je izkrcala na otoku Aldger.

Podganji otok

New York izvaja svoje smeti na otok Riker, ki leži nasproti Long Island Soundu in East Riverju. Vsak dan pripeljejo tja povprečno po 10 parnikov smeti, ki jih nato sežigajo. Na otoku neprestano gori. S smetmi zanašajo na otok podgane, ki se tu strahovito hitro plode. Računajo, da je na otoku tačas do 5 milijonov podgan! Podgane izvrstno uspevajo in so tako razvite in pre-

Vlaka trčila na mostu. Nesreča se je zgodila nad reko Alleghany v Pittsburghu. Nekaj tovornih voz je trešilo v globočino; človeških žrtev na srečo ni bilo.

drzne, da napadajo pse in celo ljudi. Poiskuli so že vsa mogoča sredstva, da bi podgane zatrli; toda nobeno se ni obneslo — niti strupeni plini ne. Sedaj je prišel na otok Nemec Billig, ki je prevzel nalogo, da podgane iztrebi. V ta namen se poslužuje nekega sredstva, ki je raztopljen v vodi. Sredstvo zelo diši po Janežu in podgane so po-

Leteči limonadar. V posodi na hrbitu nosi limonado in kakao na ledu, ki ju prodaja v papirnatih čašah.

hlepne na tako vodo. A bolj ko pijo, bolj so žeje, in tako se napijo smerti — sredstvo se nameč v podganah izpreminja v smrtonosen plin. Newyorčani so radovedni, če se Billigu podjetje posreči.

>Tako — čakajte me torej točno ob 3 popoldne — danes pet let.<

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglaši nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam!

Službe iščejo

Službo služe

hotelu ali trgovini išče dober in pošten 23 leten mladenič. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9132.

Službodobe

Učenca

s predpisano šolsko izobrazbo za trgovino z mestnim blagom, iščem. Pošude na upravo »Slovence« pod »Priden in pošten« št. 8966.

Pridno dekle

kot pomivalko sprejme takoj hotel Strukelj.

Išče se za takoj

pridna in poštena kuvarica gospodinjica za župnišče v Latri pri Trstu. Ekonomija brez živine. Plača po dogovoru. - Naslov v upravi »SL« pod št. 8951.

Učenka

pridna in poštena, izobre hiše, 16–18 let stara, ki ima veselje do trgovine, se tako sprejme s popolno oskrbo v trgovino z m. blagom Anton Turnšek, Rečica v Savinjski dolini.

Potnika

i kavcijo sprejme vpeljan mlin v Sloveniji. Mesečna plača in provizija. Ponudbe pod zn. »Ljubljana in oklica« na upravo »SL«.

Delavca

mlajšega, pridnega, zanesljivega, se sprejme za gospodarskega pomočnika v trajno delo. Naslov pove uprava »SL« pod št. 9075.

Gospodinja

star 30–40 let, zmožna vseh domaćih del, se tako sprejme k samostojnemu gospodu na deželo. Dolenjke ali Stajerke imajo prednost. Naslov v upravi »SL« pod št. 9131.

Trgovskega učenca

primerne šolske izobrazbe, spretnega in zgovernega, čedne zunanjosti – sprejme: Postržin, Kriško.

Učenec

z najmanj 2 razr. mešč. šole se sprejme v trgovino z m. blagom. Hranu v hiši. - Naslov v upravi »Slovence« pod št. 8904.

Sprejme se

tako priden in pošten fant za prekajevalnico (mesarijo). Naslov v podružnici »Slov.« v Celju.

Trgovskega vajenca

z vso oskrbo in hiši takoj sprejem. Naslov v upravi »Slovence« pod št. 9122.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast koncesionirana. Prospekt št. 16 zastonji. Pišite ponij!

Gojko Pipenbacher

koncessijon. šoferska šola, Ljubljana. Gospospolska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Dijaki

Dijke

se sprejme v vso oskrbo. Instrukcija in klavir na razpolago. Trgovina, Karlovska c. 34, Ljubljana.

Stanovanja

Stanovanje

komfortno, obstoječe iz 3 sob, sobe za služkinjo, predsobe, kuhinje, kopalnice in ostalih pritlikin, se tako odda v palači. Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti. Pojasnila daje ravnateljstvo med uradnimi urami.

Potnika

i kavcijo sprejme vpeljan mlin v Sloveniji. Mesečna plača in provizija. Ponudbe pod zn. »Ljubljana in oklica« na upravo »SL«.

Delavca

mlajšega, pridnega, zanesljivega, se sprejme za gospodarskega pomočnika v trajno delo. Naslov pove uprava »SL« pod št. 9075.

Gospodinja

star 30–40 let, zmožna vseh domaćih del, se tako sprejme k samostojnemu gospodu na deželo. Dolenjke ali Stajerke imajo prednost. Naslov v upravi »SL« pod št. 9131.

Stanovanje

2 večji in 2 manjši sobi, soba za služkinjo, kuhinja in pritlikine, tik sodišča, se odda za 1. november. Natančne ponudbe z opisom rodbinskih članov pod zn. »Mesečno 1800« na upravo »Slovence«.

Dve zvezani sobi

v II. nadstropju, na trgu, opremljeni, se oddasta tako enemu gospodu. Naslov v upravi »Slovence« pod št. 9100.

Razno

Dve gospodinji

izčeta dobro domača hrana. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobra«.

Osvald Dobecic-Ljubljana

Pred Školijo št. 15

priporoča svojo bogato zalogo galerijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na debelot!

Brez posebnih obvestil.

Naša ljubljena, dobra žena, mamica, hčerka, sestra, svakinja in teta, gospa

Kamila Volčanšek roj. Stumberger

je danes v starosti 34 let, po dolgi in mučni bolezni, boguvdano umrla.

Zemeljski ostanki se prepeljejo iz Ljubljane v Brežice, kjer se bo vršil pogreb 13. avgusta ob 16. uri.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1931.

Žaluoče rodbine:

Volčanšek, Stumberger, dr. Hočevar, Vračko in Marine.

Tudi vnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročino za »Slovence«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne Telefonska štev. 3030.

Denar

Posojila

do 10 Din, za odgovor znamka 3 Din. Osr. gosp. zadruga, r. z. z. o. z., Ljubljana. Mestni trg 19-III. Uradne ure: v sredo in soboto od 15–17.

Kupimo

Kupim

dobro ohraneno pisalno mizo in malo rabljen pisalni stroj. Ponudbe na upravo »Slovence« pod št. 8968.

Posestva

Naprodaj

je novozgrajena vila s 4 kompletnejšimi stanovanji. V isti je elektrika, vodovod, kopalnice; vrt ogrojen s fino izdelano ograjo. Nahaja se v Šušterski ulici v Udmatu. Poizve se: I. Oražem, Moste

Stavbno parcele

5000 m², ob glavnih cesti, tik pod Smarno goro. — Poizve se: Robas, Tacen št. 66.

Objave

Razpis dražbe!

Cerkveno-konkurenčni odbor v St. Vidu na Planini pri Sevnici odda prekritje baročne strehe na zvoniku s cinkasto pločevino. Proračun in prospetti na vpogled pri načelniku. Dražba se vrši na licu mesta dne 23. avgusta 1931 ob 15. Odbor.

Glasba

Pianino

dobro ohranjen, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9133.

Inserirajte

V

Slovencu!

Obrt

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Brzojavne droge

bor, smreka in jelka, več tisoč komadov od 6 do 10 m dolžine, za uskladivo dobo proti takojnjemu plačilu, kupim. Ponudbe na: Sv. Peter v Savinjski dolini, poštni predel št. 4.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana. Šelenburgova ulica 6. Il. nadstr.

Brzojavne droge

bor, smreka in jelka, več tisoč komadov od 6 do 10 m dolžine, za uskladivo dobo proti takojnjemu plačilu, kupim. Ponudbe na: Sv. Peter v Savinjski dolini, poštni predel št. 4.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Krojači!

Kupujem vsako količino krojačkih odrezkov. Ponudbe na najnižjo ceno in vzorec na Industrijo volnenih izdelkov P. Majdič, Celje.

Citajte in širite »Slovence«!

Prodamo

Pubasto perje

čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gošce po 130 Din kg in čisti pub po 250 Din kg Razpoložljam po pošttem povzetju.

L BROZOVIC - Zagreb, Illica 82 Kemična čistilnica perja.

Ladijski pod

v debelini 25 in 30 mm ima stalno na zalogi in prodaji po najnižji dnevni ceni »Ilirja«, d. z. o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

Kopalne čepice

od 8 Din naprej dobitje pri »Luna«, Maribor. Aleksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna.

Fiat 503

štirisedenčen, v dobrem stanju, naprodaj za 17.000 Din. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Vrtné zaklopne stole

prodaja pisarna Tribuc na Glinčah. Telefon 2605.

Knjige naprodaj:

Mayerov Leksikon, Weltall Menschheit, Grosses Knipppbuch, Kinderheilkunde, Svetovalec v bolezni in zdravju, Jezikovni spisi p. Škrabca, Henrik Ibsen, Götches Werke, Russische Literatur. - Zgornja Hrušica 15, Mathianova vila.

Pisalni stroj

srednjevelik, novejšega tipa, naprodaj za 1500 D v trafiki Pugelj, Miklošičeva cesta 34.

Otroški voziček

poniklan ter na peresih, prodam za 600 Din. Naslov v upravi »Slovence« pod št. 9108.

Dnevnik

S

Slovo naših Amerikancev

Po šestedenškem bivanju v domovini so se izletniki Kranjske Slovenske Katoličke Jednote v Joliju dne 10. t. m. zbrali v Ljubljani, da se zopet vrnejo v svojo domovino, v Ameriko.

Oboedovali in večerjali so v hotelu Miklič, kjer se je zbralo poleg 50 ameriških rojakov tako veliko število njih sorodnikov, prijateljev, znancev in drugih interesentov, da so bili obširni restavracijski prostori prepuno.

Oficijskih govorov sicer ni bilo, bilo pa je od mize slišati toliko lepih besed in toliko hvalne našega napredovanja, da smo prepričani, da so odnesli naši bratje in sestre od nas najboljše vše. Govorili so med seboj ob ur slovesa iz domovine v oddaljeno Ameriko, kako milo in drago jim bodo ostali v spominu trenutki sprejema dne 29. junija na Jesenicah, v Ljubljani in na Viču, dne 12. julija ob prilikli nove maše v Božičnici in posebno še dne 26. julija pri Mariji Pomočnici na Bregah. Spomnili so se na potovanje po Gorenjski in Dolenjski notri do žegnanja pri treh Farah v Belokrajini, kjer je pridigoval Rev. Plevnik, župnik v Joliju ravno iz iste podružnice, kakor leta 1830 prvi slovenski ameriški misijonar škof Baraga.

Proti polnoči so se podali naši Amerikanci na postajo. Tu je pel kvarter Katoličkega društva rokodelskih pomočnikov, med pевskimi točkami pa je izročil g. Fran Pavlin zadnji pozdrav domovine odhajajočim. Za ta pozdrav se jima je zahvalil predsednik Jednote g. Opeka. V imenu banske uprave

se je od odhajajočih, posebno pa od predsednika K. S. K. J. poslovil izseljenški referent banske uprave g. Fink, kateremu so se za njegov trud od sprejema na Jesenicah do te poslovitve iskreno zahvalili. Ko je prišel tržaški brzovlak, so se potniki vkrcali v vagone. Cas odhoda je prišel in začelo se je splošno poslavljanie, kajti z izletnikami je prišlo nebroj njihovih tukajšnjih sorodnikov in znancev, ki so se kaj težko ločili od svojih dragih, kakor je bilo težko tudi Amerikancem, toda klicala jih je nazaj dolžnost, njih delo, njih domovi, družine in posli.

Med burnim pozdravljanjem navzočih je vlak krenil proti Dunaju, kjer nameravajo izletniki ostati en dan, nadalje odpotovati v München in Pariz, kjer nameravajo ravnatočko ostati en dan. Vse potovanje je zopet aranžirala tukajšnja agilna podružnica Cunard linije, s katere veleparnikom Berengaria (na njem so izletniki tudi prišli v Evropo), odpotujejo v soboto iz Cherbourg-a domov, kamor prispejo v petek 21. avgusta. Dušovni vodja Jednote Rov. Plevnik pa odpotuje iz Ljubljane še v četrtek.

Se pred odhodom v soboto so se glavni uradniki Jednote oglasili v Gornjem gradu, kjer so dobili vse tri naše škole: sivolasega nadpastirja dr. Antona B. Jegliča, knezoškoško dr. Rožmana in mariborskega vladika dr. Andreja Karlinja, katerim so se zahvalili za dosedjanje podporo in jih zaprosili za naklonjenost tudi v bodoče. Tako so najboljše zaključili svoj izlet v domovino.

Banovinska gospodinjska šola na Mali Loki pri Št. Lovrencu na Dolenjskem. — Gojenke 2. letnika. Glej poročilo v včerajšnjem >Slovencu< na 2. strani.

Prosvetni in socialni dnevi

V Grobljah 15. in 18. avgusto

Vsa bližnja in daljnja okolica se živahnopravila na prosvetno slavlje, ki se bo vršilo dne 15. avgusta ob prilikli blagoslovitve novega društvenega doma v Grobljah pri Domžalah. V zadnjem casu se je program izpolnil v toliko, da se vrši ob pol osmih zjutraj fantovska zborovanje. Na zborovanju govorita dr. St. Žitko in profesor dr. Karel Capuder.

Zunanjščina slovesnost se prične ob pol devetih s slavnostnim spredodom. Ker pride drugi vlak iz Ljubljane ob pol devetih na domžalski kolodvor, se bo seveda pričetek za 10 minut zaksnil, tako da bodo mogli tudi pozni Ljubljaničani še pravčasno priti. Ta dan se bodo zopet pokazale načrte noše v vsej svoji pestrobarvnosti in ličnosti. Znano je, da je ravno v naši okolici še mnogo smislila za narodno nošo. Dekleta se bodo vsa pojavila z pristni slovenski modi. Težje je za fante. Fantje bodo namreč nastopili v narodnih nošah in v skupinah na kolesih. Kolesa so za kamniški, domžalski, vodički, komendski okraj značilna. Pa se bodo že primereno razvrstili.

Po sprevodu bo sv. maša na prostem in cerkveni govor knezoškoško dr. Gregorja Rožmana. Prav ta okolnost, da bo vsa cerkvena opravila izvršil naš vladik, daje privediti poseben sijaj.

Na prosvetnem taboru takoj po cerkvenem opravilu nastopi s slavnostnim govorom dr. Marko Natlačen. Za govor dr. Marka Natlačena vladata

slošno zanimanje. Prav njegov govor je mnoge ušmeril 15. avgusta v Groblje, čeprav so bili od početka namenjeni morda na planine ali na kak drug izlet.

Med opoldanskim odmorom bo preskrbljeno pri domu na prostem za kosilo. Med kosilom igra gobo. Na razpolago bodo topla in mrzla jedila, dvojno vino in pivo. — Popoldne več na istem prostoru prosta zabava, pri kateri igraje dve godbi in nastopijo očoliški pevski zbori.

Vsak dan pričakujemo ugodne rešitve prošnje za polovično vožnjo. Del kolodvora v Domžalah do novega doma je 15 minut. Za prihod na prireditve in zvečer za odhod so ugodne in številne železniške in avtobusne zvezne.

16. avgust. Socialni dan.

Predavanje in debate o sodočnih socialnih vprašanjih v dvorani novega doma. Govorijo najboljši slovenski zaanstveniki in javni delavec in sicer: dr. Aleš Ušenčnik (Izrastki sodobnega socialnega nereda v Evropi), dr. Janez Ahčin (Enciklika Quadragesimo anno), dr. Alojzij Kuhar (Kako naj se vzgoji naš delavski naraščaj, da ostane katoliški tudi v tovarnah in obratih), dr. Joža Basaj (Kmet in sedanja gospodarska kriza), dr. Miha Krek (Katoliška prosveta v slovenski kmeško-delavski prosveti).

sta iskala pač vedno tam, kjer je isto edino pričakovati.

Jubilant še danes hodi redno v službo, saj bi brez Majdičeve hiše skoraj ne mogel živeti. Tam se je tekmo dolge dobe tako uživel in bi ob samega dolgega časa začel hirati, če bi ne mogel vrati službe za Majdičovo hišo.

Zvestemu in še členu jubilantu želimo, da bi mu Bog dal moči, da bi obhajal na sedanjem mestu vsaj še zlati jubilej! Čast jubilantu. Majdičevi hiši pa spoštovanje!

Zopet žrtev Save

Ponovnič, 10. avgusta.

V nedeljo, dne 9. t. m. popoldne se je pripravil v Ponovičah pri Litiji smrtna nesreča. Utolil je gojenec Loboda Viljem. Del gojenec vzgajaljšča se je šel pod nadzorstvom prefekta Krmaca v Savo kopat. Loboda je bil plaval ter je nekaj časa plaval po vodi, kar naenkrat ga je zgrabil krč. Klical je na pomoč, sogojenci se takoj prihiteli, da ga rešijo. Gojenec Zupan ga je prikel za plavne hlače in ga porival k bregu, pa se mu je izmulinil in se začel potapljati v globino. Ker se je Zupan sam bal, da ga Loboda ne potegne s seboj v globino, je opustil nadaljnje reševanje. Truplo so dolgo časa iskali s pomočjo čolnov in drogov, potapljači so se spuščali v globino, da bi ga spravili ven iz vode, pa ga ni bilo mogoče zapaziti. Ta dela se danes nadaljujejo. Ce ga ne bodo mogli najti, je pričakovati, da bo voda truplo naplavila na sipine pri postaji Sava.

V Ponovičah je nujno, da se hodijo gojeni kopat v Savo, ker v vodovodu primanjkuje voda in se gojeni radi tega ne morejo do dobrav umiti v domači kopalnici. Potreba pa je, da se dobro očiščijo, ker prihajajo prašni in znojni od dela domov. Da vsaj nekaj odpomorejo pomanjkanju vode, pridejo večkrat gasilci iz Litije in napolnijo z briggalnami rezervoar iz bližnjega potoka. Trajena nesreča je napravila veliko žalost v zavodu. Gojeni so potri posledi po klopetih na dvorišču, nikomur ni bilo do običajne igre, vsakdo je premišljeval žalostno sogojenčev usošo. Gojenec Loboda se je v zavodu učil krojaštva ter dobro napredoval. Sorodnikom izrekamo, da tej izgubi naše sožalje.

Majdica obdaruje mamico.

Mamica ima rojstni dan. Mala Majdica izpravi svoj hranilnik, ali kaj naj ji kupi, da jo iznenadi na ta dan. Ne premišlja dolgo, za prihranjeni denar kupi svoji mamici Schichtov Radion, ker ve da ji napravi s tem največje veselje. Mamica jemlje za pranje vedno samo Radion, ker

SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA

Občine dravske banovine v številkah

>Samoupravac< primača v št. 7 zanimiv in pregleden članek o številu, razdelitvi in jakosti občin v naši banovini, ki je bil sestavljen na podlagi rezultatov, ki jih je prineslo ljudsko šteče po stanju prebivalstva med 31. marcem in 1. aprilom. Po tem šteju imata dravska banovina 1043 občin z 1.120.584 prebivalci. Najprej naj onemirimo, da je šteje pokazalo, da prevladujejo v naši banovini predvsem male občine. Tako je dravski banovini 915 občin, ki imajo manj kakor 2000 prebivalcev, torej je teh občin 87 % ali 8/9. Vseh ostalih občin, ki imajo nad 2000 prebivalcev, pa je le 128 ali 13% ali 1/9. Nadalje je zanimiva razdelitev občin po ozlije testvici. Manj kakor 100 prebivalcev imajo 4 občine. Manj kakor 500 prebivalcev ima 386 občin ali 37 %. Teh občin je največ. Od 500 do 1000 prebivalcev imata 354 občin, kar znaša 34 %. Od 1000 do 2000 prebivalcev imata 171 občin ali 16 %. Od 2000 do 3000 ima 114 občin ali 11 %. Od 3000 do 10.000 prebivalcev zmore le še 11 občin. Nad 10.000 prebivalcev pa zmorejo le 3 občine. Občine po svoji moči prebivalstva niso enakomerno razdeljene po banovini. Močne občine imata zlasti krški, ljubljanski, kranjski, laški in novomeški okraj. Izredno veliko število malih občin pa premreje mursko-sobški, oba mariborska, ptujski, ljutomerški in Šmarški okraj. Razmeroma visoko število prav malih občin imata še kamniški in litinski okraj. V ostalih okrajih pa so večje ali manjše občine sorazmerno pomembne med seboj.

Prekmurje ima glede občin vsepolno zanimivosti. Tam sta okraja Murska Sobota in Dolnja Lendava. Oba imata skupaj 170 občin. Med temi je 100 občin z manj kakor 500 prebivalci, 3 pa imajo celo manj kakor 100 prebivalcev. Vzrok leži v tem, da so se vselej ukinitive mudarske občinske ustanove organizirale skoraj vse vasi kot samostojne občine.

Ljubljanski okraj ima med drugim 8 občin z nad 3000 prebivalci. Kranjski in krški okraj imata

»kamničan« polomila-rebra in eš sem videl, da so stroju neke ročice prav žalostno štrele iz boka. »V špitál bo moral« tako smo ugauili popotnik. »Kaj bo pa z nami, ko se pripravlja nevihta in se dela noč?« Kar pa si pomagaj, ali pa čakaj. In tako smo storili, kakor je bilo komu ljubše. Pač mislim, da bi se spodobilo, da bi železniška uprava poslala avtobus. Pa se ni nič tega zgodilo. Eno uro daleč so se nekateri trpinke mučile z ognim tovori za kamniški sejem naslednjega dne. Nekateri pa so čakali in dolgo so čakali. Namesto ob pol 8 zvečer so se pripeljali v Kamnik ob eni zjutraj.

To se je zgodilo dne 10. avgusta leta 1931 in pravijo, da ne prvič, verjetno pa tudi ne zadnjič. Torej »kamničan« ne nosi nezasluženo svojo znamo slavo! Bolj prav pa bo, če železniška uprava pravi tej tradiciji konec.

Murska Sobota

Sadjarske prireditve. Nedelja je potekla v znamenju sadjarskih prireditv. Na Cankovi je bilo zborovanje sadnih trgovcev. V Pertoči in pri Sv. Juriju pa sadjarska predavanja. Vse tri prireditve so lepo uspeli.

Umrla je v Črnicih 80 letna Sevec Frančiška. Pokojna je bolehala 10 let.

Praga : Mura = 8 : 2. Hazena Mura je v nedeljo igrala proti hazeni Praga. Doživelja je velik poraz v razmerju 8 : 2. Poraz je povzročila netreniranost.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za učiteljice na dr. Krek. mešč. gospodinjski šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani bodo od 22. avgusta zvečer do 26. avgusta zjutraj. Priglasiti se je se ta teden.

Zivahan ljubljanski trg. Odkar so dozorele zgodnje hruške, jabolka in slive, so stojnice na gosto zasedene na zelenjadnem trgu. Prav malo manjka, pa bi še spodrinile v branjevke uboga Vodnika z njegovega častitega mesta. Ker je od kumaric pa do peteršiljka vsega v izobilu, ljubljanske gospodinje in kuharice v celih procesijah romajo dopoldne na trg, ki ves odmeva od glasov klepetavih jezikčkov. Od 8 do 10 je na trgu taka gneča, da do nekaterih stojnic skoraj ne prideš. Upamo, da bo prijetni živžav na sadnem trgu še dolgo trajal v dobrubit naših želodev.

Stopnjeval je v službi od vajenca do podmlinarja, zadnja leta pa vrši zelo odgovorno službo električne centrale. Tudi jubilantov oče je bil pri Majdičevih v službi nad 40 let.

Kot 23 letni mladenič se je poročil z Marijo Bajželj. Z njo je delil veselje in žalost. Šreden zakon je dal 14 otrok, od katerih pa jih živi danes le 4. Leta 1927 mu je zvesta družica umrla. S posmoženem in s svojo varčnostjo si je oskrbel lastno ognjišče, kjer namerava uživati na večer živiljenja zasljeni pokoj. Umenjivo je, da živiljenje ni teklo vedno pod solnčnimi žarki. Prestat je moral zvesti zakonski par marsikak udarec. Pomoci in tolažbe

Ljubljana

10 letnica vladanja kralja Aleksandra

Ljubljana, 11. avgusta.

Poročali smo že, da bo mestna občina ljubljanska v proslavo 10letnega vladarskega jubileja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. imenovala novo zavetišče za artillerijsko vojašnico: **Zavetišče kralja Aleksandra I.** Spored programa bo v glavnem sledi:

Dne 17. avgusta bo svečana služba božja v stolnici. Ob 11 odpoldne se bo vršila slavnostna zveza ljubljanske občinske uprave, nato pa polaganje

nejemeljnega kamna na zemljišču za topničarsko vojašnico, kjer bo ubožnica stala.

Zvečer istega dne bo bakljada po mestu s sodelovanjem vojaške godbe in raznih društev in korporacij. Občina bo razveljavila grajsko poslopje, meščanstvo pa bo ob proslavi jubileja razbesilo zastave. Vse ostale slavnosti so preuecene na dneve od 5. do 8. septembra, ko se bo pod imenom »Kraljevega tedna« vršil v Ljubljani velik pevski in gledališki festival.

Najhujša vročina minila?

Od sv. Jakoba pa tja do Vet. Smarha so pasji dnevi, ko običajno zavlada najhujša vročina, kar se jo leži tudi dejansko primerilo. Julija je bila v senci najvišja temperatura 33,8 in to 18. julija, ko je Ljubljana porabilna tudi doslej največjo množino vode. Vročina pa je 6. t. m. pretekel četrtek dosegla višek, natanj je nastopilo deloma deževje, a močno spremenljivo vreme. V četrtek je vladalo totalno brezvtrje in zato je bila vročina še neiznosljiva. Na vruženske bojnišnice na Stari poti imajo najboljšo vremensko hišico, urejeno po angleškem vzorcu. Termometri so tam zabeležili, da je znak tege dne maksimum temperature v četrtek opoldne 34,4 C, a na meteoreološkem zavodu 33,6 C. Te je bila senčna temperatura. **Solarna temperatura**, mejrena z aktinometrom, pa je ta dan zasala 58,6 C. Mnogi Ljubljaničani so se čudom živili, ko so opazovali običajni termometer, ki je v njeni strebo zlezlo le do 50 C. Višje ni moglo, ker so navadni termometeri gradirani samo do 50 C.

V petek so se pojavili naliivi, ki so že močno ohladili ozračje. Od včeraj je nastopilo že hladnejše vreme. Pričakujejo, da je najhujša vročina že za nami. To bi si pač želel kmetovalce, kajti po mnogih krajih je nad 2 meseca trajajoča vročina z malimi presledki povzročila veliko sušo in pomanjkanje vode. Kar niso univile razne nevibite, je se suša počinkala in so po nekaterih krajih uničeni vsi poljski sadovi.

Stavbno gibanje

V Pleteršnikovih ulicah za Zabkarjevo vilo so pričeli pokrivati zgradbo za enonadstropno vilo gosp. Pavlina. Solidna dela izvršuje tvrdka G. Tönnies. — Ob isti ulici so korakov naprej so pokelli enonadstropno hišo g. Šinka ter so pričeli zidovje ometavati. — V Stančevi ulici izvršujejo strešna dela na enonadstropno obsežno hišo g. Mijo Tavzeva. Oba hiši gradi stavbenik Anton Mavrič. — V bližini te stavbe male naprej postavljajo strešno enonadstropno hišo g. Šester Snoj, lastnic znamene trgovine v Prešernovih ulicah. Hiša gradi Prva slovenska zadruga. — Ob koncu zasihlih priljih mestnih hiš v isti ulici je že pod streho enonadstropna hiša gospe Pintar, katera gradi zidarski mojster Vinko Borec pod vodstvom stavbne družbe »Zidarskih mojstrov«. — V Jančevi ulici postavljajo strešni stol na stavbo za priljivo hišo gosp. Perneta. — V začetku iste ulice pa dokončujejo enonadstropno vogalno hišo gosp. Suštaršič; vsebje bo možna s 1. septembrom t. l. — V Lavričevi ulici so pričeli s temeljinimi zidovi za enonadstropno hišo mestnega monterja g. Antona Komarja. Dela na stavbi je prevzel stavbenik Emil Tomazič. Hiša bo prihodnjem mesec pod streho in bo tako prezimela. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali železobetonko ploščo nad 1. nadstropjem in se bo ta teden prileč pokrivalo. — Na vogalu Ein Spielerjeve in Kbaridske ulice dovršujejo enonadstropno hišo mestnega računskega uradnika g. Suštarja in bo v kratkem godin za uporabo. — V Černetovi ulici, na daljšem frontu v Belaško ulico dovršujejo trinadstropno stavbo »Doma tretjerednice«. Zunanjoj stavbi je silno pripriča, poživi pa jo nekoliko prizidek z balustrado na Černetovem ulicom. Dela izvršuje Prva slovenska zadruga. — Na stanovanjski stavbi g. Franceta Sonca so pričeli s gradnjo priljihednega zidovja. — Ob cesti v Rožno dolino gradi enonadstropno hišo g. Stefan Žigon. Na njegovi stavbi so zahetonirali ž

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 12. avgusta: Klara, devica; Hilarija, mučenica.

Novi grobovi

† V Kamniku je umrla gospa Ana Potešnik oj. Eržen. Pokopali jo bodo danes popoldne. Blag i spomin! Preostalim naše sožalje!

† V Metliki je umrla gospa Julijana Hreštic roj. Sturm Pogreb bo danes popoldne ob 5. Svetlji ji večna luč! Žalujotim naše sožalje!

Ostale vesti

— Kraljev teden, 17. avgusta letos bo minilo deset let, odkar je po smrti kralja Petra I. Osvoboditelja zasedel prestol Nj. Vel. kralj Aleksander I. Vsa država bo ta radostni dan proslavila s posebno slovenskoščino, saj je naš narodni kralj uspel v teh desetih letih svoje vlade proučiniti s svojo ljubezništvom, z ostrium umom in s svojo dobrohotnostjo v srcu vseh jugoslovenskih državljanov.

— Mesta in pokrajine bodo tekmovalo, kdo bo bolj imenito in primereno proslavil 10letnico kraljevega vladanja. Ljubljanski občinski svet se je tudi že bavil s tem vprašanjem ter je poleg drugih sklepov enodno sprejel nasvet, naj jesenski festival v Ljubljani ki bo dosegel višek v odkritju spomenika kralju Petru I., nosi ime **Kraljevega tedna**. Tako se enako oddožimo spomini kralja Osvoboditelja in hkrati dostojno proslavimo obletnico vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. — Ogonome umožice, ki bodo privrele v Ljubljano k odkritju spomenika kralju Petru, se bodo udeležili tudi vseh drugih gledaliških in pevskih svečanosti ter bodo pod gesmom »Kraljevega tedna«, strnjene v mogočne falange, manifestirale svojo zvestobo in ljubezen do našega narodnega kralja in združene domovine.

— Abiturientom! Tovariši abiturienti, ki namerevate študirati na ljubljanski univerzi in rešiteviti na znanosti relutum v akademski menzi, pišite po nabiralno polo. Pri reševanju prošenj se bo poleg drugih okolnosti upošteval predvsem tudi nabrani znesek. Menza prične poslovati v začetku oktobra, formulirajte za prošnje dobite v pisarni D. P. D. Za vse informacije se obrnite na naslov: Dij. podp. društvo, Miklošičeva c. 5.

— Teraj za konserviranje na Dr. Krekovi meš.-gospodinjski seži v Zg. Šiski pri Ljubljani je od 17. VIII. do 22. VIII. 1981. Začne se v ponedeljek ob dveh popoldne. Vpisina 200 Din. oskrbna za notranje 150 Din. Notranje prinesejte s seboj tudi 2 rjuti, brisajoči in ptičje (tservito).

— Državna realna gimnazija v Kranju. Prijava za popravne izpite se sprejemajo do včetega 21. avgulta. Izpit se bodo vršili od 23. avg. dalje po razporedu, ki bo objavljen na šolski deski. — K sprejemnim izpitom za 1. razred se je treba prijaviti dne 24. avgusta pismeno ali ustno. Pismene prijave morajo biti kolkovane s 5. Din. Pri prijavi naj se predložita krstni list in izpričevalo o dovršenem 4. razredu osnovne šole. Zakasnele prijave k sprejemnim izpitom se bodo sprejemale še 25. in 26. avgusta. Razpored sprejemnih izpitov se bo naznaili pri prijavi. Sprejemni izpit je po čl. 1. Pravilnika o sprejemnih izpitih obvezen i za redno učence i za me, ki hočejo polagati privalte izpite, počenši s 1. razredom. Vpisovanje učencev-novincev bo 1. septembra ob 8. ure dalje, vpisovanje laških učencev pa 2. septembra dopoldne. Zamudniki se bodo vpisovali še 3. 4. in 5. septembra od 10. do 11. ure. Ostale odredbe (to niž, in viš, izpitu ter o pričetku pouka) bodo pravočasno objavljene na razglasni deski. — Ravnateljstvo drž. realne gimnazije v Kranju.

— I. seleksijsko premojanje goveje živine v Sevnici, ki je bilo določeno za sredo, 26. avgusta, je preloženo za teden dñi in sicer na sredo, dne 2. septembra. Vse druge dolobe ostanejo v veljavi. Obisk premojanja se obeta od vseh strani, tako da bo ob tej priliki videti in slišati marsikaj zanimivega.

— Planinci! Cesto se dogaja, da zahtevajo člani SPD, ki za letos se niso poravnali članarine, ali ki nimajo za 1981 potrjene legitimacije, članske ugodnosti v planinskih kočah. Opazljamo, da nepotrjene legitimacije niso veljavne. Ugodnosti more uživati le oni član, katerega legitimacija je vidirana za tekoče leto. Nepotrjene legitimacije se članom odvzamejo. — Odbor SPD.

— Pevske svečanosti. V okviru festivala »Kraljevega tedna«, ki se bo vršil v jeseni za časa veseljskih prireditv v Ljubljani, se bo skršalo po daljšem presledku, zoper oživiti pevske svečanosti v večjem slogu. Kdor je že imel priliko poslušati pevske koncerne na prostem, pri katerih nastopajo ogromne mase pevcev in pevk, pozna mogočni učinek takih prireditv in bo z veseljem pozdravljal vse, da bo podobna pevska svečanost uvrščena v spored ljubljanskega jesenskega festivala »Kraljevega tedna«. — Pevska Zveza, organizacija, ki ima svoje podružnice razpredeleno po vsej dravski banovini, bo nastopila z velikim koncertom, pri katerem bo sodelovalo nad 2000 pevcev in pevk. Pesni, ki bodo ob tej priliki izvajane, so po večini takega značaja, da bo lahko to ogromni zbor razvil vso svojo silo in podal umetnine z ono močno širino in silno učinkovitostjo, ki nepopisno deluje na poslušalca. Koncert bo dirigiral znani zbiralec slovenskih narodnih pesmi, pevovodja profesor Bajuk Marko, ki že pridno pripravlja in organizira pevske svečanosti, kakršne še ni priredila nobena večja pevska organizacija v Jugoslaviji. Na dan, ko se bo ta koncert vršil, bo govorje privrelo ogromno ljudstvo z dežele in iz širše Jugoslavije v Ljubljano, da čuje pelje in vidi imponantni nastop svojih rojakov.

— Beneska noč na Bledu. V soboto 15. avgusta, ob prilici praznovanja desetletnice kraljevanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I., bo priredila Zdraviliška komisija na Bledu z ognjemeti, bengaličnimi slikanji, raketalji in umetnimi ognjeni veliko svečano razsvetljavo, katero bodo vodili jugoslovenski strokovnjaki. Vsak, kateremu je le malo poznano Blejsko jezero, ne bo zamudil ugodne prilike, da se navdaje bajne krasote druge velike beneske noči na Bledu. Ker se pričakuje na ta dan znano večji obisk, je intervenirala Zdraviliška komisija na Bledu pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, da na ta dan da na razpolago nekaj posebnih vlakov, ki bi zadostovali večjemu prometu in omogočili tudi nočni povratek obiskovalcev.

— Požar. V noči od 9. do 10. t. m. ob 2 je začela goreti streha svinjača pri staroupočojenem rudaru Jožetu Knapiču v Hudi jami pri Laškem. Rečiško gasilno društvo je bilo takoj na mestu s

svojo motorno brigalno in je resilo spodnji leseni del gorečega postopja in tudi tik stoječi hišo, ki ima tudi lesene svilsi. Kmalu je prispele tudi laško gasilno društvo, kateremu pa ni bilo potreba stopiti v akcijo, ker je prvo društvo že ogenj udusilo. Lastnik je bil zavarovan le za malenkino svoto.

— Cerkveni shod na Kumu. Cerkveni shod na Kumu in Jernejevo lepo nedeljo bomo letos obhajali že 23. avgusta. Pomagal bo več g. duhovnikov, ker bo prišlo iz vse Dolenske in Posavje mnogo božjepotnikov. Pobožnosti bodo pričeli že 21. in 22. avgusta t. l.

Marija Raka. Take vročine ne pomnijo najstarejši ljudje. Četudi smo nad 700 m visoko, je znašala v senci topota 25° R. Soparica povsod. Zato je bil strah tem večji, ko so se že 7. avg. zgrijali nad nami od vseh strani temni oblaki. Razunek zrn teče ni bilo vendar niti hujseg. Pač pa je blagodejen dež zoper močno poživil naravo. Hvala Bogu! — Prihodnjo soboto na Veliki Šmarjen, bomo slovensko obhajali god farne patrone. Sv. opravilo bo pa že ob 8.

— **Ogromen požar v tvornici v Bački Palanki.** V pondeljek ponoc ob 1 se je naenkrat povišal požar na strehi glavnega postopja tvornice jute in konoplje v Bački Palanki. Vzrok požara ni znaten. To tovarno, največje te vrste v državi, so leta 1882. osnovali bratje Mihels, ki so tudi danes lastniki. V tovarni stanovali uradniki in čuvaji niso požara takoj opazili ter so se radi vročine umaknili v svoja stanovanja. Tudi je bila otežkočena v tem času telefonska zveza. Zato je požar zavzel ogromne dimenzije in so do jultra do temelja pogoreli glavno poslopje in vsi stranski objekti ter ogromne kolijevine surovin. Z največjim naporom se je posrečilo rešiti strojnicu in skladišče z novimi stroji, ki so dospeli šele nedavno. Skoda, ki jo je požar povzročil, se ni ugotovljena, znaša pa gotovo več milijonov dinarjev. Bratje Mihels so izjavili, da bodo v najkrajšem času montirali nove naprave, tako da bo več slo delavcev samo začasno ostalo brez dela. Pri gašenju požara je bilo surazumevarne oprekline strojnic tovarne Emerik Hofmann. Ko je odpiral rezervoar z vodo, ga je objel plamen, tukoj da je omedel. Načil so ga vsega oprečenega,

— **Pančevski most dokončan.** Dela na Pančevskem mostu so končana. Zadnji, sedmi lok je končan. Gradnja mostu je pričela majna meseca leta 1927. Tedaj so začeli z olvoričenimi deli. Začeli so sondirati teren, kjer sedaj stoji most. Prava dela so se pričela šele prvega marca 1928. Sedaj je most dokončan in bo kmalu izročen prometu. S tem bo izročen prometu tretji najdaljši most v Evropi.

Dvojni užitek boste imeli poleti

ako boste pazili na redno prehrano. Najsigurneje Vam boste pomagala pri tem

hladna

OVOMALTINE

Pripravila se z Ovomaltine, ki ga morete dobiti povsod, kjer se prodaja Ovomaltine in sicer za ceno 15 Din. Dobiva se v vseh večjih kopališčih.

— **Razstava kuncov.** V dne 29. avgusta do 7. septembra 1981 se bo vršila o priliku jesenske razstave na ljubljanskem veseljskem poleg perutinarske razstave tudi razstava kuncov. Vsi kuncerejeti, ki žele svoje živali razstaviti, naj se prijavijo pismeno ali ustorno pri Kmetijski družbi v Ljubljani, odsek za rezo kuncov, in sicer najkasneje do dne 18. avgusta t. l. V prijavi se mora navesti število kuncov, ki jih želi rejez razstaviti, pasmo, spol, starost (v mesecih) event. prodajano ceno in število kletk, na katero vsak rejez rešte. Na poznejšo došte, ali nepopolno prijave se odsek ne bo mogel ozirati. Razstava se radi pomankanja prostora ne mogra vršiti v tako velikem obsegu, kakor laško leto, zato se bodo pripravili k razstavi le res prvovrstni, odrasli plenčenski kunci, mladiči pa le v toliko, kolikor bo na razpolago prostora. Obenem se bo vršila v posebni oddelku razstava kuncij kozje in izdelkov iz njih. Vsi natancijskih navodila in pojasnila daje Kmetijska družba v Ljubljani, odsek za rezo kuncov.

— **Pri utrujenosti, razdržljivosti, tesnobasti, pomankanju spanja, srčnih težkočah, tiščanju v prsih, pesperi naravnega Franz-Josefa grenačica izdatno kroženje krvi v spodnjem delu telesa in pomirljivo učinkuje na valovanje.** Profesorji za bolzni prebavil izjavljajo, da se izborni obnese Franz-Josef voda kot čistilno sredstvo pri pojavih, ki izhajajo iz samootrovnih kanala debelega čreva. Franz-Josef grenačica se dobiva v vseh lekarolah, drogerijah in specijalkah trgovinah.

— **Cepanje zoper steklino.** Po sedaj v naši državi veljavnih predpisih je obvezno za vse osebe, ki jih je poškodovala stekla ali glede stekline sumljiva žival, da se dajo cepiti zoper to strašno in po izbruhu nezdravljivo kužno bolezni. Vsaka oseba, kateremu so poškodovala stekle ali stekline sumljive živali, se morajo takoj prijaviti občini; vse nadaljuje pa potem odredijo pristojna občinska oblast odnosno poklicani zdravnik in veterinar. — V naših krajih se pošiljajo poškodovanici v higijenske zavode banske uprave, kjer se cepijo na antirabičnih oddelkih po najmodernejšem načinu brez vsake nevarnosti in posebnih težav oziroma se prepusti cepanje tudi za to določenemu zdravniku. Stroški za to cepanje plača za državne in banovinske uradnike države odnosno banovin; za siromščne državljane plačujejo samostojno oziroma zdravstvene občine, za učence srednjih šol fondi za državstveno zaščito, uradi za ožje rodbine, za vojake in častnike pa vojaštvo. Občine kakovor tudi privatne poškodovane osebe imajo pravico zahtevati povračilo stroškov od lastnika živali, ki so prizadeli poškodbo.

Polne stroške za siromščne državljane plačuje občina, premožne osebe pa plačujejo same te stroške, toda občine in vsakodobno zahlera povračilo od lastnika živali po pred-

pisih občega državljanskega zakona. Vse drugo je določeno v Pravilniku o cepljenju zoper steklino v Službenem listu z dne 30. aprila t. l.

— **Načrt stolnega načra Ljubljane.** s seznamom ulic. Sestavila: M. Černe in M. Tonšič, seznam uredil J. N. Jeglič; založila Jugoslovenska knjižarna v Ljubljani. Izdaja novega načra Ljubljane je bil zelo nujna potreba. V zadnjih letih se je mestno zelo razširilo, nastale so nove ulice, ceste in trgi. Marsikdo je bil večkrat v zadregi, tako je iskal novo ulico, ali če je bil vprašan od tujca, kje je ta ali ona ulica. Vse zadregre so z izdajo novega mestnega načra odstranjene. Načrt je izborni seslavljiv in risan v petih barvah. Vse ulice, ceste in trgi so v načrtu jasno razvidni, tako tudi javna postopja, politični in vojaški uradi, cerkev itd. V načrtu je v oglu mali zemljovid ljubljanske okolice. Vsem uradom, posebno še podzemskim řolanom in drugim korporacijam, kar tudi posameznikom, ki pridejo na prihodnje slavnostne dneve v načrto lepo mesto, načrt toplo priporočamo. Cene so sledete: načrt s seznamom velja Din 20, načrt nalepljen na karton s seznamom Din 35; nalepljen na platno v zepni oblikni s seznamom Din 45, na platno s palčami in s seznamom Din 55; seznam sam brez načra Din 5.

Kamnik

Cerkven koncert, ki ga je priredil »Kamniški oktet« v dekaniji cerkvi, je izborni uspel. Oktet je imel program točno in brezhibno naštudiran ter je podal točko za točko naravnost sijajno, vendar pa se je povecvo poznala nekra utrjenost in to posebno tenorju; deloma se da to opravičiti z napornim delom tenorja v službi. Predvsem je pač najbolj ugajala sopranistka operna pevka ga. Ivanka Ribičeva in to najbolj v Rotovi Salve Regina. Poslušalci si je osvojila s svojo neprisiljeno in jasno izgovorjavo, barvo glasu ter mehko višino. Ravno tako se je pokazal mojstra v obvladovanju tehnike orgel. Blaž Arnič, gojenec dunajske glasbene akademije, v vseh točkah, posebno pa v lastnem delu »Koncertni preludij za orgle v 2 stavkih«. Program sam je bil srečno izbran. Občinstvo je bila cerkev polna, toda samih letovičarjev: Kamničani bi lahko na prste šestel. Kamničani raje popevajo moderne slagerje, ker - kranjskih ne znajo ali pa kvečjemu se kako Terezinko, pesem, posebno pa narodna jim je deveta brigă. Kamniški oktet pa častitamo ter želimo še mnogo uspehov in se nadejamo, da nas v kratkem zoper razveseli s svojim nastopom.

Cerklie

Kolesarsko dirko so imeli zadnjo nedeljo načinje in možje. Pa se ni preveč srečno iztekel, ko so vozili — nestrčniki — meso po cesti, po mesu in kosteh. Naše mnenje je: dobrje je, če človek pampelno uporablja kozar, a če tega nima, ni dobro! Tekma v različnih vedah bi bila bolj priporočljiva!

Slikanje župne cerkve se — pričeto pred 9 leti — sedaj nadaljuje. Ko bo cerkev v celoti poslikana, bo še bolj veličastna kot je sedaj. Prihodnji mesec bo 25 let, kar je bila cerkev posvečena.

Gornja Radgona

V nedeljo, dne 16. avgusta bo imel naš rojak, dr. Anton Terstenjak novo sv. mošo. Pridružuje mu njegov bratracen, profesor Peter Kovacić. Vso slovesnost namerava se prav posebno digniti močan pevski zbor pod vodstvom našega skladatelja Janka Cirica, s sodelovanjem znanih najboljših domaćih pevcev. Na programu so sledete skladbe: P. H. Sattner: Misia Seraphica, Fr. Witt: Tantum ergo (moški zbor), Fr. Witt: Ave Maria (moški zbor), K. Bervar: Novomalašnik (moški zbor). Gospod primicijant, doktor modroščev, je gojenec Canisia in Inomostu, kjer je promoviral 10. okt 1929. Po novi sv. misi se vrne nazaj na univerzo, da do konča še bogoslovne študije. Ker je že znan v ožji in sirši javnosti kot resen sotrudnik katoliške akcije, je razumljivo, da se vsa župnija z veseljem pripravlja na Gospodov dan.

Črna pri Prevaljah

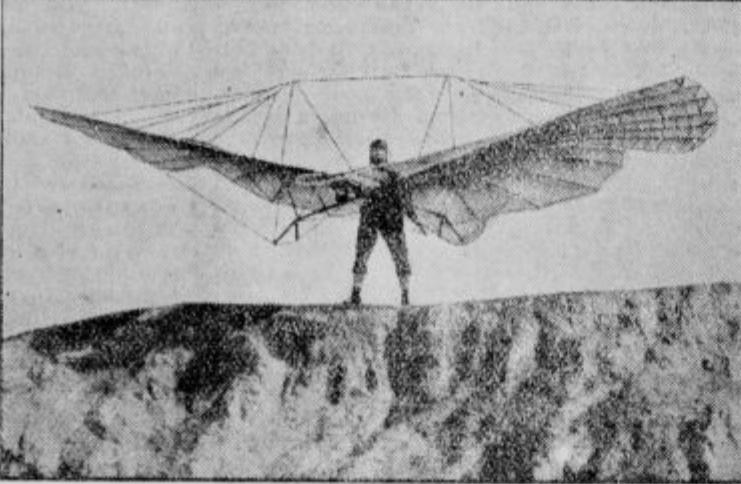
Tudi pri

Materi zemlji znova jemljio mero

Pariški urad za stopinjske meritve je pred kratkim naprosil vse geografske institute na svetu, da bi sodelovali pri merjenju prihodnje leto. Materi zemlji hočejo znova vzeti mero! Vsak, kdo je le malo pogledal v šolo, bo dejal, da je to pač nepotrebno, saj so že dolgo dognane vse mere zemeljske krogle vzdež in povprek. A zdi se, da je znanstvenik v tem pogledu vest nemirna in sreč težko. In tako ima postati leto 1932. za geologe posebno važno.

Seveda pa se bodo topot pri merjenju posluževali vse drugačni meril nego nekoč, ko so morali strokovnjaki z vatrom v roki prehoditi zemljo. Topot bo delo opravil radio in znanstveniki bodo le teležili uspehe. Navadnemu zemljani se bo zdelo neverjetno, da bi se radio ne zmotil kar za cele kilometre, toda znanstveniki imajo očividno do njega večje zaupanje nego do starih merskih načinov.

Ze pred dvema letoma je bil začel general Ferrié, ki ni samo poveljnik Eiffelovega stolpa, marveč tudi znamenit znanstvenik, z merjenjem zemlje s pomočjo radiovalov. In zdi se, da je imelo njegovo delo tak uspeh in je vzbudilo v znanstvenih krogih tako zaupanje, da se bo delo prihodnje leto v sestovnem obsegu ponovilo.

Otto Lilienthal, pionir modernega letalstva, ki je pred 35 leti pri svojih letalskih poizkusih v gorah pri Rathenou smrino ponesrečil. Spisal je knjigo: »Pličji let temelj za letalsko umetnost.«

Ferrié-jeva iznajdba je pravo Kolumbovo jace. Če oddamo po radiu časovni znak, potem časovna razlika med oddajanjem in prejemom nikakor ni nič samovoljnega. Ta razlika se da izraziti v sekundah; in kar se tiče solnčnega časa, je razlika ene dolžinske stopnje enaka času 4 minut. Za dve, mejesobojno zelo oddaljeni točki na zemeljski površini merimo zato s pomočjo časovnih znamenij zelo lahko doletiti stevilo minut, za katere sta obe točki oddaljeni med seboj. Da — to oddaljenost moremo dognati do vrtoglavih delavnih mest natančno.

Seveda za taka merjenja ne zadostuje minutni kazalec žepne ure, saj gre tu za tisočine sekunde; toda tudi te majhne delece časa je se vedno mogoče opaziti — nihova dolžina znaša po 4,63 decimetra. Treba je torej leti da se čas oddaje natančno določi in izmeri; v ta namen so izdelali v Parizu veliko število prenosnih merilnih aparatov, ki so tako natančni in zanesljivi kakor merilne priprave v zvezdarnicah. Delali so že z njimi poizkuse med raznimi ameriškimi oddajnimi

Vsekakor gre sedaj za to, da se z natačnimi, vsakih deset let se penavljajočimi merjenji nedvomno ugotovi, kaj je z domnevo o gibanju posameznih delov sveta in delov dežela. V ta namen bodo po podatkih prvega merjenja s pomočjo radia napravili distančni zemljevid o najbolj vidnih točkah zemeljske površine. Ob drugem merjenju čez deset let in potem ob tretjem, četrtem itd. bodo napravili po vsakokrat dobljenih uspehih enake zemljevide v taisti izmeri. V svrhu primerjav jih bo treba polagati potem le zemljevid vrh zemljevida, pa bodo natančno vedeli, če je lice zemlje togo in neizmenljivo, ali pa se včasih smehlja ali pa reži ter pri tem obrav nabere v gube odnosno razpotegne, pri čemer se točke njenega obraza premaknejo, kakor se premakne lega mozola na licu ali nosu, če se smejeremo ali jočemo. Znanost je že taka, da hoče vse dognati in ji pri tem ni nič premajhno in nič preveliko. Tako bo tedaj potipala topot za žilo mater zemljo samo in nam potem povedala, če in kaj preti — zanameem.

Maroški sultan v Parizu. V Pariz je dospel na obisk maroški sultan Sidi Mouamid ben Juzef. Na kolodvoru ga je sprejel držav. predsednik Doumer.

Ovidov grob

Bolgarski in romunski arheologi so pri kraju Anadol-kej blizu Constanze že dolgo iskali grob rimskega pesnika Ovida. Sedaj so listi prinesli kratko vest, da je prof. Bratescu izkopal sarkofag, v katerem je utegnil biti pokopan slavni P. Ovidius Naso.

Med najplodovitejšimi in najduhovitejšimi pesniki rimske kulture zlate dobe zavzema Ovid prvo mesto. Vsa poznejša pokolenja so z zanosom čitala njegove pesmi, slikarji in kiparji so črpali iz njih snov in navdahnjenje za svoje umotvore. Iz Ovidovih pesmi poznamo nравstveno dejanje in nehanje starega Rima. In prav v tem vedenju za vse tajne

rimsko visoke družbe nam je po vsej priliki iskati vzroka, zakaj je Ovida doletelo pregnanstvo.

Ovid ni spadal v umetniški krog, ki ga je zbral na dvoru cesarja Avgusta Mecenas. Seveda pa ne more biti nobenega dvoma, da je cesar poznal njegove pesmi. Ko je bil star že 50 let, je pesnika kakor iz jasnega neba zadela cesarjeva nemilost in pregnanstvo iz Rima. Odkdobi ta usodni udarec?

Ovid je bil sin odlične in imovite družine ter je živel v zelo ugodnih gmotnih razmerah. Tako je imel vse možnosti, da se popolnoma posveti svojemu pesniškemu zvanju

in kulturnim užitkom. Malokdo je Rim in rimske življenje tako poznal in ljubil kakor Ovid. Užival ga je v družbi svoje visoko izobražene, zveste tretje žene in edine hčere.

V takih razmerah ga je čisto iznenada zadelo pregnanstvo v Tomi, v takrat še malo znani pokrajini Meziji blizu donavskega ustja. Vzroki tega pregnanstva še do danes niso točno pojasnjeni. Vse pa kaže na to, da je Ovid poznal kako skrivnost, ki je bila na kvar dobremu imenu cesarske družine — morda je vedel za kako zakonolomsko razmerje cesarjeve hčere Julije. Da bi se znebil neprjetne priče, je cesar pesnika izgnal —

Angleška letalka Amy Johnson, ki je iz Londona poletela v Tokio in porabila za to pot teden dni.

kakor je izgnal tudi grešnega člena svoje družine. Javno so Ovidu očitali, da s svojimi ljubavnimi pesmimi izkvarja mladino in so ta njegova dela izključili iz javnih knjižnic. Vendar njegovega pregnanstva ni sklenilo sodišče, marveč se je izvršilo zgolj na cesarjev ukaz. zaradi česar je smel tudi v pregnanstvu ohraniti svoje premoženje, dostojanstvo in državljanске pravice. Vendar ga je zadela ta kazen v živo in mu uničila življenja srečo in umetnostno snovanje. V svojih spisih pretresljivo sliko svoje nesrečo. Vse prošnje pri Avgustu, da bi ga pomilostil ali

Kemično preiskavanje kruta. Državni zavod za pekarstvo v Nemčiji je bil razpisal nagrado za najboljši nemški krut, pri čemer treba upoštevati okusnost, prebavljivost in hranilnost.

mu dovolil živeti vsaj malo bliže ljubljenu Rimu, niso zaledle. Tudi naslednik Tiburij je bil gluha za njegove prošnje. Tako je moral ostati Ovid v Tomiju, kjer je mnogo trpel zaradi ostrega podnebjja in negotovosti. Sredi teuježjenega prebivalstva se je cutil dvakrat osamljenega in je brido vzkljnikl: »Tu sem barbar jaz, ker me nihče ne razume.« Vendar je kasneje zložil hvalnico Avgustu, za kar so mu Tomicani priznali častni venec.

Osem let dušnega in telesnega trpljenja v pregnanstvu je pesnika popolnoma stršler je umrl 17. leta po Kristusu. Če je resnica, da so našli sedaj njegov sarkofag, bo imel svet spomin nanj v zaokroženi celoti.

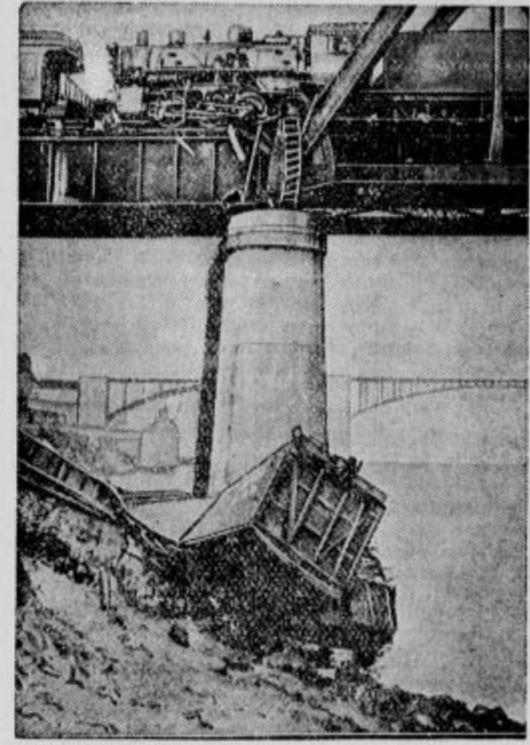
Brata Schmidt, ki sta čez severno steno splezala na Matterhorn.

»Malyginova« odkritja

Malyginova ekspedicija je odkrila jugozapadno od otoka Karola Aleksandra tri nove majhne otoke. V vzhodnem delu Backsove ožine so odkrili četrti otok, ki leži na 81.12 stopnji severne širine in na 50.55 stopnji vzhodne dolžine. Ledolomilec je predrl v Makhamovo cíino in posadka se je izkrala na otoku Aldger.

Podganji otok

New York izvaja svoje smeti na otok Riker, ki leži nasproti Long Island Sound in East Riverju. Vsak dan pripeljejo tja povprečno po 10 parnikov smeti, ki jih nato sežigajo. Na ceku ne prestano gori. S smetmi zanašajo na otok podgane, ki se tu strahovito hitro plode. Računajo, da je na otoku tačas do 5 milijonov podgan! Podgane izvrstno uspevajo in so tako razvite in pre-

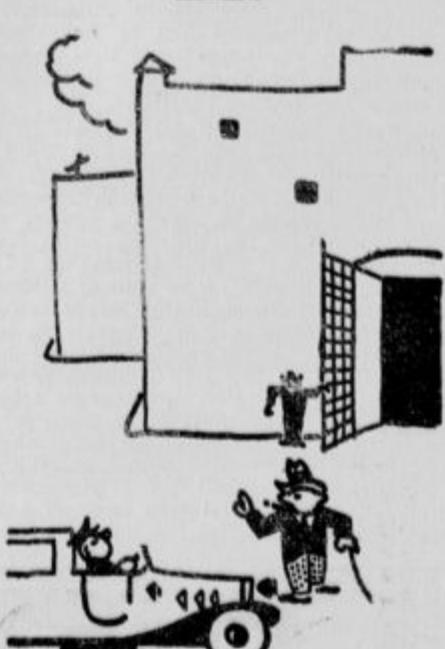

Vlaka trčila na mostu. Nesreča se je zgodila nad reko Alleghany v Pittsburgu. Nekaj tovornih voz je trešilo v globino; človeških žrtev na sreči ni bilo.

Leteči limonadar. V posodi na hrbitu nosi limonado in kakao na ledu, ki ju prodaja v papirnatih čašah.

hlepne na tako vodo. A bolj ko pijo, bolj so žeje, in tako se napijo smrti — sredstvo se namreč v podganah izpreminja v smrtonosen plin. Newyorčani so radovedni, če se Billigu podjetje posreči.

Tako — čakajte me torej točno ob 3 popoldne — danes pet let.«